

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 3 frt —
Félévre 2 " 50 "
Negyedévre . . . 1 " 25 "
Községeknél, körjegyzőségek és
néptanítóknál:

Égész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyen száma 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly fia, Weidinger N., Engel Lajos, Hochrein József, Greiner Lipót kereskedésében és a dohányfőzödszében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (Lyceum nyomda épület) hol mindenkor a legutányosabb árak szabatainak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyit-terben egy sor 10 kr.

Kéziratok.

a szerkesztőségbe, (Lyceumi nyomda épület) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Lyceumi nyomda épület.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Sajtóügyek.

Alig egy hó leforgása alatt három sajtóügyi esküdtészi tárgyalás. Mindannyit a virülék szolgáltatja; mi itt a központban sürölködünk, vitakozunk, cizvakodunk is, de perre nem visszük a dolgot s ha már élére állítatik is valami, egyszerűen a közvélemény ítéletére bizzuk azt.

A sajtóügyi esküdtészi tárgyalások mindenkor nagy és általános érdeklődést keltnek, ebben pedig a polgári érzület és független gondolkodás kifejezését és szabad nyilvánulását látjuk. A rendes bíróság büntügyi tárgyalásai gyakran nagyobb érdeklődésre számíthatnának, a tárgyalás alatt álló bűn eset rejtélyessége, bonyodalma, lélektani magyarázata megragadják a figyelmet, sőt izgatolag is hatnak a kedélyekre és mégis kevésbé vonzanak közönséget, mint a sajtóperek tárgyalásai. Ezt a sajtó javára tudhatjuk be, oly elismert tényezője az nyilvános életünknek, melynek legkisebb mozzanata is éber figyelmet kelt; de betudjuk a sajtószabadság ama fényes garanciájának, hogy fölötté szabad és független polgárok a nyilvánosság ellenőrzése alatt ítélnék. Aztán a per anyaga is rendezesebb köröket érint, belenyúl társadalmi vagy politikai viszonyainkba, ezek pedig mind nagyobb érdeklődésre tarthatnak igényt.

Éz általános érdeklődés még inkább felhívja figyelmünket ma, midőn az igazságügy szerves reformja a kormány programjának egyik főpontját képezi és közeledik az idő, hogy az esküdtészi intézmény kiterjesztése, vagy megszüntetése, sőt megszüntetése is napirendre kerül. Minden esküdtészi tárgyalás, legyen az bármily igénytelen is, mint argumentum fog szerepelni pro, vagy contra az intézmény feletti vitában; nem pusztán mint statisztikai szám, hanem mint döntő, határozatra alkalmas érv.

Mi részünkről — és azt hisszük velünk mindazok, kik valóban szabad-elvűen gondolkodnak és a sajtószabadságot a politikai újjászületés legszebb vívmányának, az alkotmányos élet legkiválóbb biztosítékának tekintik, föltétlenül hívei vagyunk az esküdtészi intézménynek sajtóügyekben. De hatáskörének kiterjesztését is szívesen fogadjuk főleg az ugynevezett politikai bűntettek és vétségeknél.

Azon liberális szellemmel fogva, mely kormányunkat most is, a mestersegesen szított ellenáramlat dacára áthatja, nem kell tartanunk attól, hogy az esküdtészi intézmény, ha kiterjesztése egyelőre nem történik is meg, megszüntetettnek; mert ha a sajtótörvény élén ott áll, hogy „gondolatait sajtó után

mindenki szabadon közölheti,“ — akkor legilletékesebb bíró csak az állam hatalomtól teljesen független polgár lehet, ki tisztán lelkiismerete és meggyőződése után ítélt. Tévednek azok, kik egy-egy sajtóügyi verdiktben ellenmondást találva azt neveltségessé akarják tenni; mert éppen a vétkesség kérdésére való felelet származik a meggyőződésből és a körülmények helyes megítéléséből; ez az, mit merev paragrafusokhoz és rámás formákhoz kötni nem lehet. Vannak egyes esküdtészi határozatok, melyek alapjuk és főleg tendenciájuk tekintetében kifogástalanok, mégis a törvény által megállapított elvek szerint magyarázatra szorulnak és jogászi szempontból alig állnak meg; de nem szabad felednünk, hogy a rágalmazás és becstelenség helyes meghatározása és az e körüli mellékkörülmények mérlegbevetésénél gyakran merő lehetetlenség összeegyeztetni azt, a mi azokban ellentétes és ekkor a polgári társadalom fellegosa az, mely legbiztosabban nyerhet alkalmazást; ez ilyenkor a legmegnyugtatóbb. Igy például a Szentgyörgyi esetében bizonyára különbözőt volna a rendes bíróság ítélete és az esküdtészi határozat, mégis az utóbbi megfelelt a társadalom fellegosának és tendenciájánál fogva oly erkölcsi alapon áll, hogy igazságosságához kétely nem fér. A Samorzil esetben az esküdt szintén kellő tapintattal elta-

A „PÉCS“ TÁRCÁJA.

Viszonzás.

•Feledjen! — mondod
S hamis mosolylyal
Szivedre téve
Gyűrűs kezéd,
Pajzánul intesz:
•Fogoly vagyok már,
Szeretni engem
Nem is lehet!•

Nem úgy lényaka!
Szeretni édes,
Ha, kit imádunk,
Viszonszeret,
Nemesb az mégis,
A ki szívében
Lezártá már a
Reményeket.

Lemondva végkép,
Mégis szeretni,
Örökre, híven
Mindig csak őt,
E szenvedés
A szerelemnek
Hoz, ad szívünknek
Igaz gyönyört.

Feledni téged —
Ne várjad tőlem!
Szeretni nem tud
A ki feled,
De titkomat én
Lezárom s többé
Ne halljad azt, hogy
Szerettelek!

Névtelen.

Felkorbácsolt idegek.

(A „Pécs“ eredeti tárcája.)

Mindenfelé ijesztő módon szaporodik az örültek száma. Bécsben a múlt hó 28-án egyszerűen tizenegyszerű vétetett fel a kórház megfigyelési osztályába, Budapesten a lapok naponként reméletes dolgokat írnak újabb tébolyodási esetekről, az ország örültek házái és magánintézetei tul vannak tömve, városunkban is mind sürűbben fordulnak elő tébolyodási esetek, ily csak a napokban szomorú felülünést keltett Sz. honvéd ezredorvos, hiszen a ki a csendes, munkás, szelid lelkületű férfit ismerte, alig képes felfogni, mint setétülhetett el oly hirtelen szellemének vitája.

Borzasztó rohamossággal emelkedik a statisztikának az örültek számára vonatkozó adata, mindig több személyt látunk a téboly éjjelében veszni. Ki meri még azt mondani „mily szép az

élet!“ ki bir azzal a bátorsággal: a mai időköt rózsa színben festeni, ki képes azt állítani, hogy a jelen század utolsó szaka oly emberi nemzedékek bir, mely a világot erkölcsi erejével és természetességének és hatalmával bámulatba ejti! Itt vánszorog, nyöszörög a téboly sápadtan, tévete szemekkel és a socialis kérdés rámutat a társadalomra és államra, segélyért, támogatásért esdve. De hát mit tegyen a társadalom? Tovább rohan, nyugtalanul, lázas sietséggel; ha egy küzdő a vad futásban megáll, hogy levegőhöz jusson, az utána jövők földre terelik és ha aztán vérben forgó szemekkel, ajkán szitokkal elesik, mi történik tovább? Szálatom fog el beannunket a szerencsétlen iránt, de tovább rohanunk, nem tudunk pihenni, nyugodni; nem szabad ezt teni i, mert a mindennapi falat kenyér és a kis élvezet, melyet mégis csak megérdemlünk, nem érhető el küzdés nélkül: korbácsold fel idegedet, nem szabad elfáradnod, előre, mint üldözött vad, fuss! ily kiált fulunkba a megélt gondja.

A mai idők szerzési módja más jellegű, mint nagyapánk idejében volt. Életmódunk ingatabb alapokon áll és önmagunk nagyobb igényeket támasztunk éltünk örömei iránt. Mír a küzdés előkészülete egy küzdelem és meggyengült erővel szállunk a sikra. A gyermekori öngyilkossági esetek nem véletlenségből származnak, időelőtt megrongcsolt idegekről és talajtott elméről beszélnek azok. A szerencsétlen szerelem ki-

lálta azt a határvonalat, mely a szabad kritika és a pellengérré állítás között kell, hogy meglegyen s bár a rokonszeny a falusi notabilitások által belovaztató kezdő és tapasztalatlan ifjú tanító iránt meg is volt, elítélte, mert a megtámadott becsület e rehabilitálása érdekében szükségesnek mutatkozott. A Rédei—Máté Balázs ügyében pedig a helyes tapintat nyilvánulását látjuk a felmentésben, mert bár a közlemények sértők voltak, a kezdeményezés Rédei részén volt, ki pedig, mint szerkesztő és laptulajdonos, térrel és elég móddal birt az ügyet lapjának hasábjaira szorítva akként kezelni, hogy ő mint a sajtószabadság egyik őre, ne szoruljon mások oltalmára.

Nem látunk mi abban semmi veszélyt az esküdtzék intézményének diszreditálására nézve, hogy egyes verdiktek ellentéteseknek találtnak a jogi szempontokkal; hanem igenis a sajtószabadság magasatos fogalmával azt tartjuk összeférhetlennek, hogy egyes lapok tért és alkalmas helyet adnak — ha bár a nyilttérben is — a magán becsület piszkolódásának, a jogos megtámadás mérgezett nyila helyett a „pofonak“, „kutya korbácsnak“; hogy eltűrjék egyesek meggazemberezését és azt, hogy a becsület bírása helyett az író maga süsse ellenfelére a gyávaság bélyegét. Ez az, mi nem tisztességes dolog és könnyen veszélyre van úgy a sajtószabadságnak, mint az esküdtzék intézménynek. Mert ha igaz is, hogy a személyeskedés a nyilvános bírálathoz és a közélet mozzanataiban sokszor elkerülhetlen és a harc hevében lehetetlen fontolgatni a szavak súlyát, azt azonban könnyen el lehet érni, hogy tisztán magánügyekből származó durvaságoknak a lapok tért ne engedjenek.

A sajtóügyek azt a tanulságot kötik lelkünkre, hogy a sajtó tekintélyéhez és hivatásához képest zárja ki hasábjából azt a mindinkább lábra kapó nyegle és durva hangot, mely a becsület fogalmát egyre értéktelenebbé teszi.

— Egy nyilttéri közlemény, melyben egyik pécsváradai ügyvéd kemény hangon megtámadta a járás főbírájt és szolgabíráját az állítólag tőlük a korszámós közreműködésével szenvedett brutális sérelemért, nem kis figyelmet kellett megveszerte s bár a közlemény nem lapunkban jelent meg, több helyről kaptunk a tényállás mibenléte iránt tudakozódó leveleket. Minthogy a nyilvánosság és ennek őre a sajtó jogosan elvárhatja, hogy a közhatalok ellen közzétett megtámadások és panaszok iránt, bármely oldalról jöjjenek is azok, az érdekelte hivatal, hatóság vagy azok fensőbb hatóságaitól nyilt felvilágosítás adassék, ez pedig a jelen esetben, dacára hogy bűnfelelő jelentésről van szó, nem történt meg, a megyei adminisztráció és a megtámadott főbíró jó híre érdekében mi is a tudakozódók közzé állunk s az érdekelte hatóságoktól kérünk és várunk tárgyalagos és határozott választ a tényállás mibenléte iránt, nem akarván az egyoldalú megtámadásra a kárörvendők számát szaporítani.

Budapesti levél.

A megyei közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat bizottsági tárgyalása befejeztetett, az átdolgozott munkálát a ház előtt van. Már a tárgyalás napja is kitűztetett e hó 29 ikére, és mégis vannak számosan, kik nem hiszik el, hogy a javaslatból törvény lenne. Csak tegnap is egy tekintélyes kormánypárti képviselő — igaz, hogy az ősi megye hívének tartják — égre-földre biztosított arról, hogy valami váratlan véletlen az utolsó pillanatban megakasztja a javaslat végleges megszavazását, mert — tévé hozzá titkolódzva — pártviszonyok változása nélkül a javaslat felett dönteni nem lehet. És igaz az, hogy a fővárosban mindentel, a politikai körökben általánosan az a meggyőződés van tulsúlyban, hogy gr. Apponyi Albert jelen pártvezérij helyzete tarthatatlan lévén, annak és a pártnak okvetlenül változón kell keresztül menni, mely rendkívüli meglepetésnek idézhet elő és a változásnak mindenesetre meg kell előznie a javaslat feletti vitát. A nemes gróf kétség-telenül székütkébe került, sorsa most már több, mint érdekes: az emberek kezdik nem érteni: miért hagyja el e kiváló államférfiut a döntés pillanatában mindig a szerencse! Már-már láttuk az aktualis politika lépésojére lépni, midőn a kormányelnök oly fontos és pozitív nyilatkozatokat tett a meggyerendezés államjogi garantáira vonatkozólag; láttuk az utolsó választalásaidnál mi ime mi történik? Tiszta István felszólalásaira ama nyilatkozatok következőj erve magyarázatokra

szorul, a szűkebb pártérdek győz az államférfiut magasabb felfogás felett: a tisztaizákt támogatásába vetett hit nagyobb a mérsékeltkebe helyezett reménynél, a nyilt harc újra a couillássá meggettí csatározássá fajult.

Bizony a mérsékelt ellenzékét állandó sikertelenség követi utján. Eszméit, terveit programjának dologi részét fel kell adoznia, hogy azokkal mások boldoguljanak; ők vesztve mindent egyre szegényebbek lesznek. Más csapásokkal is meg kell küzdeniök. Elvessztették a verseli biztósan hitt mandatumot, nyilt ellentétbe jutottak Boöthy Akossal, ki pedig a párt egyik legnépszerűbb embere, és végzetes módon kidölt sorakiből egyik legkitűnőbb tagjuk — Grünwald B é l a. E halálesetre ráállik: „gyorsan ölnök jelenleg, nemcsak anyagilag, hanem szellemileg is.“ Bár mint szépitik is a katastropha indokát, és azt az elhunyt lelkiállapota zürzavarának rövják fel, e kegyeletes törökves hibás alapon áll, mert Grünwald zilált vagyoni körülményeinek lett áldozata, ezekben vesztette el a szellemi egyensúlyt. Öszintén mondvá: nem helyes e titkolódzás, mert nagyobb tanulság van az igazság szavában, mint a gyengeség leggyezetésében és végre is: a boldogultnak igaz érdemeit a közélet és irodalom terén, miben sem rontja le az a szomorú tapasztalat, hogy őtis, a fentölt gondolkodású jeles embert elsodorta a fővárosban és külföldön a képviselőkörökben ijesztő módon terjedő vagyoni corruptio, hogy őis, kit egy valódi förfiűkűnt tanultunk ismerni, a ki mindig és mindenhol majd az elhatározott erölj egész nyomatókával, majd a bölcs méltányosság egész engedékenységgel, lelkészek minden erejével annak szentelte életét, a mit kötelességének ismert, elbukott korunk sikamójs, anyagias talaján. Eszembe jut képviselőjűnknek az érdemekben megöszült Perczel Miklósnak az a mondása, melylyel egyik ismeösesnek ama kérdésére: felép-e ismét jelöltül a legközelebbi választáson? válaszolt: „nem az öregség tart vissza, hogy megtegyem, de az itt felett tapasztalt corruptio és szélműködés teljesen megutáltatták velem a képviselőséget.“ Nem a „multa senem circumvenit incomoda“ a döntő tehát a küzdelemben, hanem az a kétségbeesés, mely közállapotaink laszágosa felett nyilvánul, kevesen követvén Horatiúsnak azt a bölcs tanácsát: „Versate diu, quid ferre recusant, quid valeant humeri.“ A képviselőkörökben lábrakapó stöberség egyre szélesebb köröket hódít meg, a jólét és hirtelen meggazdagodás iránti vágy egyre többnél-több existentiát tesz kétfessé. Csak e viszonyok sorvazató hatása alatt történhetett meg az, hogy oly jeles tehetség, oly képzett erölj, oly művelt lélek, oly egyenes jellem és oly idealista, mint Grünwald volt, a játék szenvedélyének rabjává lön és elbukott. Es koporsójára a maiis hitelszövetkezet volt igazgatója, L i n d e r György képviselő

ment a divatból, martyrijait lámpással kell keresnünk, a nagyzás és ildözési mania annál több áldozatot követelnek. A kedélyesség nevétségessé vált, megvetik a polgári körökben, az évezetek világában pedig a gony cőtáblájává teszik. Az „ideges század“ banális kifejezéssé lön és igazoltnak látszik, ha azt szemeljük, hogy a felkorbácsolt idegek mint mondják fel a szolgálatot: a vasutak, a távirtda, a telefon a gazdasági kérdéseket oly igazgottá tették, hogy az emberek idegei, oly a hajókötél szivósságával bírnának is, megtörnek. Az amerikai gőzhajók gyakran gyors versenyre kelnek, a gépek erősebben fűttenek, a nagy koloszsus halad előre, egyszerre szét-pattan és mindennek vége — de mit se tesz, kockára teszik a veszedelmet — hogy gyözzenek!!

Az emberek alkohollal fűtenek, ez részegsége, utóbb tébolyra visz. Előbb azonban pompásan izlik, felkorbácsolja az idegeket. De elfeledjük, annak a lónak sorsát, mely csak ostor-csapást kap és nem zabot, szegény pár csak-hamar öszezseik. Mi dohánynyal fűtünk és az ördög tudja mi mindennel igaztjuk idegeinket. Ez természetesen katastrophához vezet. A pálinka évezetét megszorítani akarja az állam, de nem elegendő mértékben ám; mit akarnek tenni a társadalom és az állam, hogy a gazdasági élet mozgóat erölt az idegek roncolásában enyhítsék.

vagy eltávolítsák? Mindennap olvassuk, hogy családapák örült kétségbeesésükben legyilkolják családjukat, gyermekeiket, hogy a földi nyomorúságtól megmentsék, mert előrelátták, hogy gyermekeik a létfenntartás küzdelemben előbb-utóbb tönkre mennek? A lét fenntartás kötelessége nekik valóságos öhalálnak tűnt fel. Ez az ugynevezett üldözési-téboly, mely járványosan lép fel, mint az előbbi századokban a vallási örület.

Igazságtalan lenne a jelen nemzedék évezetvágyát egészen elítélni. A gyözelem, melylyel az élet minden egyes napját kiküzdjük, nehezen szerzettetett meg és így jogosítottunk véljünk magunkat egy kis jutalmára és egy kevés öröm iránti utalvány kiszolgáltatására.

A létfenntartás lázas küzdelme az évezet lázát kelti fel és utóbb az évezetvágy szokássá válik, mint az ivás bűnné. Az ir paraszok aetherrel részegítik le magukat, az előkelő hölgyek morphiumpfecskendőköt hordanak magukkal; a szesz és a morphiom a mai kultúra virágai, azok nem korbácsok már, melyekkel az idegeket igaztjuk fel, azok scorpíók, melyekkel az idegeket előljük. Így lesznek szűkekké az örültek-bázai, csak a nehéz esetek vétetnek fel és az a pillanat, melyben a segölj még nem lenne késő, elmulasztatik; osoda-a aztán, hogy a családí drá-

mák naponként szaporodnak és végzetesebbé válnak?

Más idők, más szokások; más erkölcsök és más boldokok. Az utolsó napok örültéségi esetei századunk kulturtörténetének oly fontos fejeztét képezik, melyet tanulmányozni kell s melynek intő szözata nem maradhat viszhang nélkül. Ez epidemiának okai oly szétágazók és nem egy csapással, nem egy eszközzel semmisíthetők meg, hanem mindent el kell követni, hogy a betegség tovább terjedését megakadályozzuk. Igaz, ki képes a mai élet divatos szédélgesének utját állani?

Látjuk a kört, ismerjük okait; és kétszerte nehezebben esik lelkünknek, ha a nyomor setét képeit szemelvé azt kell látnunk, hogy itt nincs gyors segölj — bár ha azt tapasztaljuk, hogy a következő reggel még mindig ránk nehezedik az a tudat, hogy egy éjszakán át nem bírtuk lerázni a terhet; a társadalom nem szokik le idegeinek felkorbácsolásától, mert az élet divatos küzdelme nem engedi azt. Az ugynevezett socialis kérdés szöl ki az örültéségi mániából és mindig sürgősebb lesz a követelés, forróbb a kívánás annak mielőbbi megoldása iránt

selő ur teszi le a párt koszoruját. Mi is van vésvé Machiavelli sirkövére Florenczban? . . .
 „Tanto nominis nullum par elogium!” . . .
 Ha bizonyos deprimáló hatással vannak a viszonyok és e mellett a kilátásba helyezett rossz termés, mely már most rendkívül izgatottá teszi a börtét, közállapotainkra a lajthántuli zárvaros pártviszonyok is nyomasztólag hatnak mindefféle, mert senki sem tudhatja, nem üte be szomszédunknál a politikai krach és ennek hatását bizonyára érezni fogjuk mi is, hogy pedig mily irányban, ki tudná megmondani! De talán a nagy meleg és a közeli fürdő saison elozlatja az aggodalmakat s marad minden a réginnél!

Pécsi kir. táblai Értesítő.

Tárgyalásra kitzűzött ügyek.

I-ő polgári tanács.

Dr. Daempff Sándor.

V.

1/1891. Kungl Frigyes — Gasteiger Lajosné s társa birtokjog iránt.

6. Balog J. — Balog M. tul.-jog iránt.

8. Domonkos J., — Sárosits R., Gluck József birtokjog iránt.

106. Butor J., — Bojtor E. és társai tulajdonjog iránt.

III.

25. Löwenhein J. — Hegedüs J. 110 frt 20 kr. iránt.

69. Knechtl F. — Zdravec J. 170 frt.

86. Schmeidt A. — Scháf A. 270 frt.

90. Kornél R. s társai igényper Seligman B. ellen.

Tolnai Antal.

V.

30. Sütő J. — Bognár S. s társai tulajdonjog.

31. Ifj. Kis Máté József — Döme J. birtokjog.

48. Tóth J. — Tóth M. osztályrész kiadása iránt.

104. Özv. Halász M.-né — Grünbaum Z. s társai tul.-jog.

180. Zsigulits Gy. s társa — Berlák F. s társa zárlat.

426. A Baresdrávavidéki tak. ptár részv. társ. — Hendelman Sándor s társai ellen 182 frt 60 kr. váltóper.

428. Ugyanannak — Barkovics J. s trsa ellen 152 frt 37 kr.

430. Nyitrai F. — Péter F. 59 frt 44 kr. keresk. per.

III.

91. P. Szigethy Gyuláné — Roboz J. ellen 240 frt.

98. Ring Samu — Kaufmann és Lichtenstern cég ellen igényper.

189. Hochringer M. és fiai — Heinrich M. 63 frt 88 kr.

Gruber Gusztáv.

21. Tóttös János és neje — Török Mária és József szolg. jog gyakorlatának megszüntetése iránt.

37. Horváth Vincéné — Szijjártó M. és Pál örökségi per.

166. Sziladovits Gyulai Emilia — Thassy Gy. 1050 frt iránt.

881. Özv. Weisz K.-né Dittrich Anna és János — Peferko Gy. zárlati ügy.

III.

774. Szigwarth Adám-Pótha J. végr. ügy.

901. Lótz J. — Hoffmann Abel s társai 94 frt.

912. Heidelberg A. és ifj. Engel A. — Honenvald S. végr. ügy.

913. Ripper és Stein cég Ulman F. végr. ü.

914. Özv. Bendek D.-né — Bendek P. s társai végr. ü.

938. Spitzer H. s társa Sándor F. végr. ü.

953. Péntek F. — Kersák J. s trsa végr. megszünt. iránti sommás per.

995. Weigel K. — Krausz B. 75 trt sommás per.

Zsabokrszky Ferenc.

III.

96. Dvornits A. — Dvornits K. tkvi ügy.

120. A paksvideki tak. pénztár — Czimmer F. és trsa elleni végrhajt. ügy.

149. Kollay R. — Safarics P. 150 frt sommás per.

153. Baboss László — Tóth Erzse végr. ü.

191. Goricsaner F. — Possarovicz M. 205 frt sommás per.

193. Dr. Gottlieb S. Szabó János 180 frt sommás per.

195. Krasznai Gyuláné — Vincze János végr. ügy.

200. Seligman B. — Hergyi Gy. 60 frt 40 kr. sommás.

209. Foris J. — Foris P. 483 frt 06 kr. sommás per.

223. Singer M. — Eberling A. 200 frt.

226. Peti R. — Peti F. s társai tkvi igazítás iránt.

232. Szegedy Gy. s társa — gróf Feszteich Tasziló és társa 137 frt 44 kr.

250. Farkas J. — Horváth F. 213 frt.

257. Balog Gy. — Cserenko J. 80 frt.

II-ik polgári tanács.

Pilch Antal.

V.

5. Fábos (Bene) J. — Fábos (Bene) I. és társai örökségi per.

14. Kerman F. és társai — özv. Kerman J. ellen örökség iránti rendes per.

62. Szűts A. — Gergő J. s társa birtok per.

65. Fejes Lidia s társa — Bordizs J. s társa örökség iránt.

273. Horváth J. — özv. Sütő M.-né tulajdonjog iránt.

303. Szűcs Gy. — Szűcs J. birtok per.

365. — Özv. Bakonyi J. és társa — Pintér A. és társa tulajdonjog iránt.

1459. Kölkedi K. — özv. Kölkedi M.-né gondnokság alá hely.

Bocz Alajos.

III.

564. Kresz H. — Gur J. 65 frt.

696. Kiss A. — Varga S. ideigl. női tartás ir. per.

718. Bauer J. — Liebhauser M. 64 frt 70 kr.

814. Dr. Mayer I. — Diamant J. és trsa 50 frt.

866. Özv. Marton J.-né — Magyar A. 40 frt.

867. Schönfeld J. s társa — Johann M. gyermektartás iránt.

1084. Kis Meszes J. — Kis Meszes Józsefné tartási per.

1108. Petrácz A. — Csirsmesia J. gyermektartás.

1110. Meixner H. — Mihályfy J. női tartás.

1167. Özv. Bodonyi S. — Darabos J. tartás.

1226. Pátkai J. — Végli J. női tartás.

1350. Nagy A. — Taboly J. gyermek-tartás iránt.

Kissfaludy Imre.

V.

58. Bednyák Gy. — Horváth J. tulajdonjog iránt.

108. Török B. — Schöffler É. örökösödés iránt.

111. Bartonics J. — Hornung J. örökösödés.

133. Bartonics J. — Hornung J. örökösödés.

139. Stern Károly — Pécs város főgyésze Özv. Antal Jánosné ellen elrendelt gondnokság alá helyezes megszüntetése iránt.

586. Néhai Klarits J. hagyatéki ügy.

1175. Szarka J. Várady J. házasság felb. iránt.

1182. Papp Z. — Özv. Szösz P.-né gondnokság alá hely.

1426. Nagy-Pal község legelő felmérési ü.

1586. Néhai Tóth Sándor hagyatéki ügye.

Graff Károly

V.

42. Perneck M. — Klitő I. örökösödési per.

67. Sipos K. — Sipos F. és társa örökösödés iránt.

1288. Herceg E. — Klein Vilmos és neje 1582 forint.

III.

60. Muth I. — özv. Glaub H.-né 80 forint sommás.

97. Bartolits A. — Bartolits I. 60 frt sommás.

245. Kis I. — Özv. Kolip M.-né 55 frt sommás.

287. Garai B. — Spiegel S. 43 forint 45 kr. sommás.

298. Halász K. — Duna I. 60 forint sommás szer.

325. Stein M. — Gieszler F. 60 forint sommás.

374. Nisz A. — Csizmazia I. 43 frt.

Büntető tanács.

Babics Mihály

V.

34. Fütő J. lopás.

43. Hoka J. s társa lopás.

54. Szászi F. lopás.

74. Ifj. Tóth J. s társai súlyos testi sértés, lopás.

94. Szabó J. könnyű testi sértés.

III.

12. Magyar M. lopás.

39. Bognár J. lopás.

47. Szita János becsületsértés.

59. Kis J. né magánlak sértés, becsületsértés.

63. Bodics I. lopás.

69. Gábor M. könnyű testi sértés.

82. Tóth J. sikkasztás.

85. Ifj. Szelid J. lopás.

88. Csányi I. súlyos testi sértés.

Tóttös J. és társa.

V.

27. Haberényi Pál hamis eskü.

50. Keidl Adám súlyos testi sértés.

75. Stremjer I. súlyos t. sértés.

III.

44. Pörncsek P. s társa könnyű testi sértés

55. Gulyás Gy.-né rágalmazás.

66. Polonyi I. becsületsértés.

67. Nádasdi M. rágalmazás.

70. Dones S. rágalmazás.

78. Czövek Illés rágalmazás.

Balogh Károly.

V.

215. Özv. Busa Györgyné jövedéki ügy.

304. Ifj. Nagy József jövedéki ügy.

327. Bodnyács Magdolna lopás.

328. Pető Bódi s társa szándékos emberölés.

329. Levák Borsa gyujtogatás.

331. Tóth I. s trsa lopás.

III.

38. Biró I. közcsend elleni kihágás.

58. Kocsis J. rágalmazás.

Pulcz Imre.

V.

15. Öv. Bárdos I. s társa lopás.

33. Müller P. könnyű testi sértés.

371. Falusi I. s társa zsarolás.

372. Balog I. s társa lopás.

373. Ifj. Feil J. magánlak megsértése.

III.

37. Rostás J. súlyos testi sértés.

Dr. Lukács Adolf.

V.

18. Szabó Antal s társa lopás.

20. Kollár J. szándékos emberölés.

III.

36. Tóth I. súlyos testi sértés.

56. Babodi I. s társa súlyos testi sértés

45. Kovács I. s társa súlyos t. sértés.

60. Magyar Ferenc s társa könnyű és súlyos testi sértés.

Elintézett ügyek.

Polgári.

15. Részben megváltoztatólag.

24. Helybenhagyólag.

43. Feloldólag.

442. Részben helybenhagyólag.

444. Helybenhagyólag.

635. Rendelvényileg.

1554. Csatoltatott 635-höz.

4. Helybenhagyatott

9. Hh.

10. Hh.

- 101. Rendelvényileg.
- 19. Részben megvált.
- 11. Hh.
- 16. Megváltoztattott.
- 22. Mv.
- 23. Mv.
- 45. Helybenhagyott.
- 66. Hh.
- 73. Hh.
- 26. Mv.
- 167. Feloldlag.
- 175. Mv.
- 187. Felold.
- 221. Felold.
- 289. Rendelvényileg.
- 29. Hh.
- 36. Részben megváltoztattott.
- 425. Hh.
- 441. Félig helybenhagyott.
- 439. Félig hh.
- 431. Hh.
- 469. Mv.
- 445. Hh.
- 94. Hh; r. mv.
- 192. rendelvényileg.
- 417. rendelv.
- 767. Feloldolag.
- 768. Hh.
- 801. Hh.
- 868. Mv.
- 869. rendelvényileg.
- 886. Mv.
- 890. Megsemmisítéleg.
- 476. Helybenhagyott

Büntető.

- 31. Helyben hagyott.
- 13. Rendelvényileg.
- 23. Helyben hagyott.
- 35. Hh.
- 40. Részben megváltoztattott.
- 11. Részben megváltoztattott.
- 14. Részben m. v.
- 32. Hh.
- 9. R. megváltoztattott.
- 17. Mv.
- 413. Ülésen kívül.

H I R E K.

Az új zirci apát. Ő Felsége V a j d a Ődon cisterci rendű áldozárt és előszállási rendi főszágmunkányzó a B. Sz. Máriáról nevezett zirci, plüssi, pázsóti és szentgotthárdi egyesült cisterci rendű apátokból valóságos apátjává nevezte ki. Az új apát előbb székesszévfűvári gymnasiumi tanár volt, hol a görögöt és történelmet tanította. Jelenleg 57 éves.

Hymen. Fillingger István kereskedő esütörtökön vezette oltárhoz Német-Ürögön W e r g a Karolin k. a. t.

Ügyvédi kamaránknak június hó 1-én rendkívüli közgyűlést tart, melyen az ügyés z választása fog megejtetni. Jelöltekül eddig Csígó János és dr. Miltényi Miklós említtettek.

Áthelyezések a pécsi posta- és távirda igazgatóságnál. A kereskedelmi miniszter R é t a y Sándor posta- és távirda tanácsost ugyanezen minőségben Temesvárra helyezte át; helyébe F e i l h a n e r Ignác posta és távirda tanácsos jón.— Ugyancsak áthelyezett innen V e c s e y István felügyelő, ki hason minőségben Kassára megy; helyébe S c h u l t Antal kassai felügyelő helyettesét át. Sajnálattal értesülünk ezen áthelyezésről, mely városunkat két közkedveltségben részesülő hivatalnoktól fosztja meg.

A távirda-szolgálat Ő Felsége illetékekor előreláthatólag nagy munkát fog adni. Az eddigi egy vonalhoz még másik 3 vonal lesz kapcsolva Budapestre a hírlapok számára. Teljes éjjeli szolgálat lesz, minék hiánya már most is és mindig é-zhető. Lesz két távirda-pénztár és a püspöki palota külön udvari táviró vonallal lesz ellátva Budapestre és Bácsba. A munka ellátására a távirda személyzet száma 5-ről 12-re fog fölemelkedni.

Elhalasztott táncestély. A pécsi jogakadémia negyedéves hallgatói által a „Mecsek-egylet” javára f. hó 23-ikára hirdetett zártkörű

táncestély közbejött akadályok miatt f. hó 25-ére h a l a s z t a t o t t e l. E sikerültségek ingerköz mulsátság a nemzeti casino helyeiseiben fog megtartatni, kedvezőtlen idő esetében pedig a „Hattyu” nagyeremben. Remélheti, hogy ez elhalasztás, amennyiben az a bőtré való tekintetből történt, csak növelni fogja a táncmulatság sikerét.

Az építészeti bizottság a városi h. főmérnök jelentésére elhatározta, hogy megkeresi a rendőrkapitányságot az irgalmasok telkének a Nepomuk-utczára eső — közvetlen a törvényszéki palota előtt elhúzó, különben is dísztelen falának, mely a közbiztonság tekintetében veszélyesnek mutatkozik — lebontása, illetve teljes újjáépítése iránt. Igen helyes és ádvsos intézkedés, mert a jelenlegi falat tovább tűrni még irgalmaságból sem lehet.

Pécsiek az ornithologiai congressuson. A Budapesten tartandó II. nemzetközi ornithologiai congressuson városunkból is többen vesznek részt. Értesülésünk szerint jelen lesznek: A g h Timóth főgymnasiumi tanár, Péter János főrealiskolai tanár és V á r a d y Ferenc megyei levéltárnok, a szenvédelves állatkedvelő, ki városunkban madár-kiállításai után erről az oldalról is eléggé ismert, kit különben a congressus intézői az élőmadár-kiállítást rendező bizottságba is beválasztottak. A congressus f. hó 17-én, holnap nyílik meg s tart négy napig. Az ünnepélyességek sorrendje következő: első nap, a congressusi tiszták megalakítása, a nagy madár-kiállítás megnyitása, a muzeum s állatkert megtekintése, az állatkertben társasvacsera. Másnap, harmadnap congressusi ülés, előadások a költöző madarak vonulásáról, az éjszakai madarak s egyenőmely más madárjáró sajátásainak ismeretése, indítványok stb. Negyedik nap záró ülés. A congressus elsőfőjén a „Hungáriá”-ban ismerkedési társasvacsera lesz. Pünkösdpapján a főváros nagy díszbédét ad az összesereglett tudósok és természetkedvelők tiszteletére, végül az utolsó napon búcsú-lakoma tartatik. A congressus után 5 csoportra oszolva az ország különböző távái és moosaras vidékeire rándul a tudós társaság a vízi szárazsok s költő helyeik tanulmányozása végett. Baranyavármegyét is meglátogatják, Dráva-Pokra rándulnak, hol Draskovics Iván vendégre lesznek.

Szerencsétlenség. A Koch féle közszénbányában kedden egy munkás, ki egy külön tárnában dolgozott, a fojtott levegő behatása alatt megfulladt. A baleset körülményeinek felderítése iránt az előnyomozás folyamatan van.

A megyei közlekedési utaknak javításán G ó z o n István a dárdat járásból ide áthelyezett utbiztos serényen dolgozik, mert meggyén állspánja szigorú rendelkezést meghagyta, hogy azok a legrovidebb idő alatt a kellő munka-erő kirendelése mellett jó karba helyeztessenek.

A Dunagőzhajózási társulat, mely serényen dolgozik új igazgatójának: Ullmann urnak vezérlete alatt belügyeinek végleges rendezésén, mint bennünket Bécsoól értesítettek — visszaállítja városunkba a néhány év előtt beszűntetett, illetve Bécsoe centralizált bányafelügyelőséget és a tekintetben az előkészítő lépések már legközelebb megtörténnek, úgy, hogy a felügyelőség november 1-én már itt folytatja működését. A jelenlegi tit. elhelyezett osztály a Colonáda helyettesítik át. Örmösi fogadjuk a hírt, mert a felügyelőség ide helyezése, úgy városunkra, mint a társulat érdekeire kedvező hatással leend.

A pécsi polgári célővelőzet vasárnap tartotta meg ide megnyitó díszelővezetését. — Városunk ezen kedves pártóit egyúttal az idén újabb virágzásnak indult, amennyiben tagjainak száma s így lelkesedése is mindinkább növekszik. — Évek hossza során át alig hallottuk magáról az egylet s az idén mindjárt egy oly nagy szabású s szép ünnepély megtartásával bizonyította be életvívóaságát, minő a multkori volt. — Messze állászott a lövőhelyiség háromszöziú nemzeti zászlója s oly hivogatólag lengett: — a bejárati szép zászlódsíze is a lövészek nagy ünnepét jelezte. — Délelőtt tíz óraker dördült el az első lövés s megkezdődött a fegyverpópozás, mely délutáni 6 óráig a déli órák kivételével szakadatlanul tartott. Déiben vig lakomához ültek a

lövészek, hogy délután 2 óraker annál lelkesebben folytassák a nemes versenyt, zajosan megéljenezve egy-egy szép középlovész. A lelkesedés tetőpontját érte el akkor, midőn az egylet ifju főlövészestere: E r r e t h Kálmán az egész ünnepélyen páratlan legszebb mélylövészt megajtette, megnyervén ezzel a mélylövészek díját. Éste 6 óraker beszüntették a lövődözést s elkezdődött a díjak kiosztása. — A nap hőse, az első díj nyertese S á g h Gyula m. kir. honvéd százados volt; a 2-díkat K e s z l e r Árpád, 3-kat H i l l e b r a n d Ferenc, 4-ket Z e i m s Gyula, 5-díket M a g g y Ágoston, 6-díkat R e i s z n e r Nándor, 7-díket O r b á n Márton, 8-díkat B e c k Gyula nyerte el. — A díjak kiosztásával véget ért a sikerült s szép ünnepély, mely remélünk engedni, hogy az első nap sikerei biztosítani fogják az egész lövészed évad sikerét. — A következő lövészedverseny f. hó 24-én fog megtartatni.

Telefon-összeköttetés Pécsről Budapest-Zágráb-Fiuméba. Baross Gábor kereskedelmi ügyi miniszter egy nagyfontosságú terv megvalósítását vette munkába, melynek létesítése városunkat ismét egy nagy lépéssel viszi előre a fejlődés és az europai cultura terébe. A terv nem kevesebb, mint Budapest, Pécs, Zágráb és Flume között telefonösszeköttetést létesíteni. E célból leküldött hozzáknk B a l l a Pál miniszteri posta és távirda főmérnököt helyszíni szemlére és a tervek elkészítése céljából. Balla főmérnök már aprilis hó vége óta időzik az ügyben városunkban. Reméljük, hogy e nagy szabású terv már legközelebb a megvalósulás stadiumába lép, nem lévén oly tényező, mely attól hozzájárulását megtagadná.

Bor-talvajok. Vörösmarthon egy idő óta borkedvelő egynek, vagy talán csak valami bormegszisa dózsmájja a borokat. Hamarjában három pincét törték fel, illetőleg talvajakcsal hatoltak a pincékbe, két polgáremberrel és a r. k. plébánosba; legkülönösebb, hogy edényeket nem vittek el, csakis szeszes italokat. Meggyezésre méltó, hogy a pincék lakóházak közelében vannak és az éjjeli órák köztiesek volnának ott is felügyelni. A tetteseknek semmi nyoma. Felhívjuk rá a csendőrség figyelmé.

Egry Dező védbeszede. Lapunk most számában megemlékeztünk Egry Dezőnek a Ródey-Máté-féle sajtópárbán mondott védbeszédéről. A szépen kidolgozott beszédet, mely széles körökben fölfigyelt kellett, mai számunkhoz mellékelvelel kapják olvasóink.

A fogaztat napjainkban egyre nevezetesebb specialitása lesz az orvos tudományának. Eddig csaknem kizárólag fogtechnikusok foglalkoztak vele, ma már azonban egyre növekedik azon orvosok száma, kik elméleti tudományukhoz a technikai ügyességet is elsajátítják, hogy patienteik annál nagyobb bizalommal fordulhassanak hozzájuk. Ez intenció vezette dr. Loewy Ignác gyakorlati orvost is, ki a fogtechnikára vonatkozó gyakorlati ismeretét külföldi egyetemeken sajátította el a kinek lapunk mai számában foglalt hírdetésére fölnyíjuk olvasóink figyelmét.

„Oeillets Rouges” (piros szegfű) Waise, szerző Kövér Miklós. Ezen kerengő felülmúl minden most létező új kerengőket, úgy kiállításban mint otthonában. A közbősnékn pedig a legkedvesebb darabja. Ár: 1 ft 50 kr.

A triesti általános biztosító társaság (Assicurazione Generale) f. é. ápril hó 30-án Triestben tartott 59-ik közgyűlésen heterjesztette az 1890. évi mérlegét. A közgyűlésnek tett jelentéséből értesülünk, hogy az élethiztosítási ágban a díjtalálék 2,293,29 ft 35 krajt saporított és 1890. december 31-én 28,927,291 ft 36 kra emelkedett és hogy az 1890-ben újonnan kötött biztosítások összége 17,696,232 ft 94 kra rugott, midáltal az 1890. december 31-én érvényben levő biztosítások tőkés-szege 124 millió 121,441 ft 72 kra szaporodott fel. Az évi díjbevétel az illetékekkel együtt 5,002,565 ft 89 krajt tett ki. A fiz- és szállítvány-biztosítási ágazatokban a díjbe-étel 9,017,000 ft 32 krajt tett ki, mely öszszegből, mint minden teltérő mentes díjtalálék 2,250,646 ft 87 krajt helyettesítet tartalékra, míg az 18.0. december 31-én a jövő évakra érvényben maradó díjkötelezetvények összége 24,167,306 ft 11 kra rug. Az 1890-ben kifize-

tett károk összege 8,345.827 frt 21 kr. A társaság alapítása óta egész 1890. december 31-dikéig 235.717.767 frt 43 krnyi tekintélyes összeget fizetett ki károk fejében. Ezen összegből 143,424 káreset 44,315,616 frt 47 krnyi kártérítéssel hazánkra esik. Az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére szolgáló tartalékalap 1890. december 31 én 1209.030 frt 27 krra emelkedett, noha a kisorsolható értékpapírok csak is névértékükkel lettek a mérlegbe főlvéve. A tökisített nyereségtartalék az alapszabályok szerinti összegben 2,625.000 frttal, az ingatlanok tartalékalapja 1,289.480 frt 92 krral és a kétes követések tartaléka 80.000 frttal maradt változatlanul. Az összes biztosítéki alapok 2,545.432 frt 80 krról 43,303.671 frt 22 krra emeltettek és a következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlan vagyon és jelzálogok 9,009.007 frt 76 kr., 2. Kölesönök intézeti életbiztosítási kötvényekre 2,807.812 frt 84 kr., 3. Kölesönök állami értékpapírokra 38,648 frt 74 kr., 4. Értékpapírok 24,507.472 frt 98 kr., 5. Váltók 448.903 frt 81 kr., 6. Foioy számlák és adósok a hitelezők levonása után 627.774 frt 46 kr., 7. Pénzkészlet az intézetnél és bankoknál 2,189.050 frt 63 kr., 8. részvényesek adóslévelei 3,675.900 frt — kr. Összesen: 43,303.671 frt 22 kr. Tiszta nyereség fejében 737.802 frt 44 kr. lón kimutatva, miből minden egyes részvényre 120 arany forintnyi (egyenlő 300 frankkal) jutalék esik.

Vegyes hírek. Z s i t t v a y Leo szombathelyi törvénytörvényes elnök a budapesti törvénytörvényesek büntető osztályának elnökövé nevezettet ki. — Z a l a - E g e r s z e g város polgármesterére újra Kovács Károly választatot meg. — P a l i a i f j. L u k a y Lászlóné született Zichl Irén grófnő meghalt 32 ik évében. — M i k o s Géza szegszárdi törvénytörvényes bíró, ki utóbb mint kisegítő bíró a budapesti táblához felhivatott, áthelyeztetett a nagykanizsai kir. törvénytörvényeshez. — V á z s o n y Sándor kéthelyi urodalmi tisztartó, 5 gyermek atya, szerencsétlen börtönspekulációk miatt öngyilkos lett. — O b l a t h Mór, a nagykanizsai posta és távirdu hivatal derék főnöke meghalt.

A közönség köréből.*)

N y i l a t k o z a t.

Azokkal szemben, akik személyem, vagy lefolyt sajtóperem iránt némileg is érdeklődnek avagy érdeklődtek, úgy téves magyarázatok elkerülése, mint a valónak megfelelő igazság érdekében, most már ezen s ezzel kapcsolatos ügyem teljes befejeztével erkölcsi kötelemnek tartom kijelenteni, hogy én, Szentgyörgyi Mór siklósi lakos által, ellenem 1890. évi október hó 5-én sajtó uton elkövetett nély sérelmet azért nem iparkodom lovagias uton megtorolni, mert ezt Szily László alispán ur, tekintve a sértés nagy mérvben történhetett közzé tételét, elegendőnek nem tartá s tölem mint a szolgálati viszony folytán közvetlen alárendeltjétől, ugyancsak 1890. évi október hó 5-én d. e. 10 órakor tett és semminemű ellenérvet el nem fogadott óhaj —, helyesebben akarat nyilvánításával, a törvényes utoni megtorlatást követelék.

Hogy az alispán ur eme, nyilvánult nagy jogérzetének az lehetett-e oka, hogy, amint utólag többek előtt állítá, ő mint alispán, nekem, dacára magán lakásán zárt ajtók és ablakok mellett négy szem között folytatott beszédünkben, önmaga esetleges fedezésére, mást nem mondhatott, avagy hogy egyéb s mélyebben átfonott indokok vezérlik-e, ma már, a dolgok ily következetesen s eredményteljesen történt kezelése — és drámai befejezésénél, bővebben fejtegetni szükségesnek nem tartom!

Pécsét, 1891. évi május hó 14.

MÁTHÉ ÖDÖN,
nyug. főszolgabíró.

*) Ezen rovat alatt szívesen közlünk közérdekű közléseket, de értők felelősséget nem vállalunk a szerk.

Felolós szerkesztő s lapulajdonos

FEILER MIHALY

Kiadó lakások.

Két uri lakás (mindegyik áll 4 szobából és 1 előszobából) egyik földszinten, a másik emeleten, f. évi nov. 1-től kiadó.

Hol? Tegmondja a kiadóhivatal.

Az országok által melegen
Kapható minden fűszerke-
kereskedésben és vendéglőkben.
A hazai ásványvizek legjob-
bait között foglal helyet a
Vera-Jordán.

Hirdetmény.

Vagyonbuktott Weisz Benedek pécsi kiskereskedő csődválasztmánya határozata alapján ezennel közhírré teszem, miszerint a tömeghez tartozó és a csődleltárban 1—375. tétel alatt összeirt, különféle

fűszer és rövid áru-cikkek, üzleti felszerelések és követelések, melyek a leltározás alkalmával 865 frt 57 krra lettek felbecsülve és a melyek beszerzési ára 2041 frt 63 krral lett megállapítva, zárt ajánlati tárgyalás útján készpénzfizetés mellett együttesen el fognak adatni.

Felhivom tehát a venni szándékozókat, miszerint zárt ajánlataikat a fent kitűzött becsérték 10 százalékára, vagyis 86 frt 36 kr. bánatpénz lefizetése mellett, ügyvédi irodámban (Ferenciek-utca 14. sz.) f. 1891. évi május 20-ik napjának délutáni 5 óráig nyújtásuk be, mert később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlati uton eladás alá kerülő ingóságok leltára ügyvédi irodámban a hivatalos órák alatt betekinthező, az eladandó ingóságok pedig a nevezett közadós bolti helyiségében (szigeti ország-ut Pécsen) jelentkezés esetén közbenjöttem mellett meg szemlélhetők.

A csődválasztmány a beérkezendő ajánlatok felett 1891. évi május hó 21-ik napjának délelőtt 11 órakor megtartandó választmányi ülésben fog határozni.

Kinek ajánlatát a választmány elfogadja, köteles az áruaktárt az értesítés vételétől számítandó 48 óra alatt átvenni és a vételért készpénzben azonnal nálam lefizetni, ellenesetben bánatpénzt elveszti s a fent elősorolt ingók kárára s veszélyére új eladásra becsajátatnak.

Ugyanezen választmányi ülés után a benyújtott és el nem fogadott ajánlatokhoz csatolt bánatpénzek nálam azonnal visszafizettetni fognak; — fenntartja azonban a csődválasztmány a jogot arra nézve, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson, esetleg azokat mind vissza is utasíthassa.

A választmány sem a letár helyessége, sem pedig az árak mennyisége és minőségeért semminemű szavatosságot nem vállal.

A vagyon-átruházási kincstári illeték és esetleges bélyeg-költségek vevő által viselendők.

Kelt Pécsen, 1891. május hó 14. én.

Dr. Székely Ede,

ügyvéd, mint vb. Weisz Benedek pécsi kiskereskedő csődötömegzondoka.

Ő Felsége fogadtatási ünnepélyére ajánljuk a t. uraságoknak jó hírnevű
férfi-ruha üzletünket,
hol mindennemű **nemesi, disz, frakk és ünnepi**
öltözetek a legizlésesebb módon gyorsan elkészíttetnek.

Figyelmeztetés!

Miután divattermünk a vidéki és idegen üzletekkel a versenyt **minden irányban** fényesen megállja, ajánljuk e körülményt a t. uraságoknak és kérjük szíves megrendeléseiket.

3502

Tisztelettel

STERN MÓR UTÓDAI

férfi divattermők Pécs, Széchenyi-tér, Bazár, I. e.

NEUSTEIN-FÉLE Szukrozo SZTEREZESEBET verdiszállító LABDAGSOK.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacsokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól s a legnagyobb eredménnyel használtak az altesti szervek betegségoiánál, könnyen hasashajtkók és vértisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártatlanabb **szekrekedéseket** a legtöbbet betegségeknek e biztos forrásait olvasni és cukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacsook dr Pitha ndvari tanácsostól igen megízeltető bizonyítvánnyal lettek kitüntetve.

Egy 15 labdacsoat tartalmazó doboz 15 Kr. Egy henger (8 doboz 120 labdacso) ára csak 1 Rt. o. 6.

Óvás! Minden doboz, a melyen a cég: gyógyszer-tár „zum heiligen Leopold“ nem áll és hátsó oldalán védjegyüket nem hordja, hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatik. Igazán kell figyelni, hogy ne rossz s nem csak semmi eredményt fel nem mutatható, de épeneggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan Neustein-féle Erzsébet labdacsokat kell kérni és ezek a borítékban és használati utasításon az itt látható aláírással vannak ellátva.

Hauptniederlage in Wfen: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein Innerstadt. Ecke der Planken und Spiegelgasse. — Hauptniederlage in Fünfkirchen: Apotheke I. Sipöcz, L. Zsigai, und bei die Barmherzigen. In B-Sellye: Apotheke F. Úwira. 3210

Bécs, 1873. Erdem-érem.	Budapest 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	N.-Pálánka, 1887 Arany-érem.	London, 1872. Díszoklevél.
----------------------------	---------------------------------	------------------------------	---------------------------------	-------------------------------

OSIK JÓZSEF

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement és víz-hatlan mészgyár

BECCSINBAN.

Központi iroda és raktár BUDAPESTEN. V., Rudolf-rakpart 8. ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbírtokosok, községi és egyházi előjárásokok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmébe saját gyártmányu 3404

XX portland-cement és vízhatlan meszt XX melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Páris, 1867. Bronz érem.	Keoskemét 1872. Ezüst érem.	Ujvidék, 1875. Arany érem	Szeged, 1878. Erdem-érem.	Trieszt, 1883. Arany érem
-----------------------------	--------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

SCHLICK-féle

vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI., k. ülső Váci-út 1696/99. Városi iroda és raktár: VI., Podmaniczky-utca 14

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű

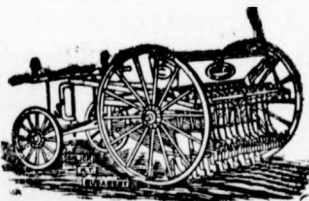
gőz- és jargányseplő-készületeit és számos első díjakkal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit, és

szabadalm. mélyítő ekéit, eredeti Schlick és Vidats-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit valamint

Schlick-féle szab. „Haladás“ sorbavető gépeit.

Készletben vannak továbbá: zabonatisztító rosták (Baker és Vidats rendszer), takarmánykaszító gépek, tengeri morzsológ és daráló, szabad. Jókay-féle „Hungária“ daráló gépek erőbajtásra, örlőmalmok és olajmalomberendezések — Eredeti amerikai kőveköto és marokrákó arató gépek és fűkaszálo gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. 3408 Legjutányosabb árak.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérn.

Egyetlen kísérlet mindenkit meg fog győzni arról, hogy

Zacherlin

valóban a legjobb minden féreg ellen, miután — jobban mint bármely szer — meglepő erővel, és gyorsasággal minden rovarot teljesen megsemmisít. Legjobban használható sztertelővelés által Zacherlin szőro készülék utján.

A Zacherlint nem szabad a közönséges feregporral összetéveszteni, mert a Zacherlin egészen sajáttságos különlegesség, mely sohasem kapható másként, mint

lepecsételt palackokban J. Zacherl névvel. Aki tehát Zacherlint kér és akar papírban, akár dobozban port kap, ezzel minden esetre megcsaltak. Valódi kapható:

Pécssett: Spitzer Sándor fia, Reeh Vilmos özvegye, Eizer János, Alt és Böhm, Reinfeld A., Köszl János, Raab Gábor, Istvok K., Simon János, Sipöcz István, Lill János, Lill István, Gyimóthy Gyula, Herdlein Lajos, Blauhorn Izidor, Berecz Károly, Bayer Ferenc, Nick Károly, Bachmayer Henrik, Grünhut és Hirschler, Dobszay Antal, Hollósy Adolf, Mauthner Mór, Leichter Mór, Zach Károly, Klobucsár M., Kaeskovics Jenő, Spitzer Jakab, Strauszter I., Wallerstein R., Weber Ferenc, Wertheimer Ch., Zsivánovits Károlynál.

Pécsváradon: Dvorszky Bélánál. Mohácscon: Auber N. J., Preszmayer A., Freund és társa, Bachrach Győző, Stanzinger Gyula, Toldy Ignácánál.

Szigetvárott: Ocsodál Gusztáv, Fried Dávid, Salamon Gyula, Szalay Józsefnél.

Siklóscon: Páunz Géza, Kürschner Mór, Bárány Sándor és társa, Weingoldner Jakab, Petrás József, Szentgyörgy Móránál.

Villányon: Vorlicsek és Varga üzletében.

Korona-forrás (Hygiea-Sprudel)

Orvosi tekintélyek itélete szerint vezetésen dr. Korányi tanár, kir. tanácsos, dr. Kétili tanár, dr. Kézsmársky tanár, dr. Schwimmer tanár, dr. Stiller tanár, dr. Reinitz főorv., dr. Herrmann S. főorvos stb. a koronaforrás nemesak a legkitünőbb, legkellemesebb ízű és legegészségesebb ital, hanem egyszerűsége és lélegzési és emésztési szervezettek bajaiban, valamint a gyomor, máj, vese betegségeknél

elsőrangu gyógyviz.

Legtisztább égvényes savanyúviz borral vegyítve nem feketit. Egyedüli főraktár Pécssett;

Sohr Sándor urnát

3460

Lyceum-utca 15. szám.

Egry Dezso ügyvédjelölt

ESKÜDTSZÉKI VÉDBESZÉDE

ragalmazással és becsületsértéssel vádolt **Máté Balázs** ev. reform. lelkész érdekében.

Tekintetes sajtóbarátok!

Tisztelet esküdt uraim!

Ehangzott a súlyos vad és midőn ma védői tisztben Önök elé léptem, lehetetlen elfallgatnom, hogy a helyzetnek és felelősségnek súlyát teljesen átérzem. Megvallom nem kis elfoglaltsággal állok ma Önök előtt főleg azért, mert hivatásomnak küszöbén ügyszólván minden gyakorlat nélkül juttattam a végzet osztályrészemül egy oly fontos működésem a mai napon, melynek bordereje előttem annál szembetűnőbb, mert jövődöntő élet-cselekmények első kísérlete gyantát jellemeztem és midőn e szavakat első kísérlet kimondom, ezzel egyszersmind érzem a föladatnak nagyságát és tudom merlelmi fontosságát azon pillanatkor, mely engem szemel ki arra, hogy vádolt védelem eljárásnak jogosultságát kimutattam, földeltem azon utat, mely az igazságnak megdöntetlen országához vezet, de egyszersmind, s ezt nyomatékkal hangsúlyozom, érzem erőim gyöngeségét is, csak a kötelesség szava hatott át akkor, midőn a védelemre szoruló egyéneknek segédkezet nyújtani vállalkoztam.

Amde Önökben fölmerülhet a kérdés, miért vállaltam tehát magamra egy oly föladatnak keresztváltelét, mely szellemi erőimet meghaladja, Önök kuthatnak, miért tesszem közcikra egy fontos ügynek eredményét, mely kipróbált erőnek védelmet igényelne, sőt talán önhiúságnak hajlandók bélyegezni mai vállalkozásomat egyedül azért, mert szokatlan jelenség az, hogy oly egyen valjon védelmet többé egy sajtóperben, a ki meg az iskola porát is alig razta le magáról.

Ne így fogják föl a védelem szentségét t. esküdt uraim! Engem igazságérzetem parancsolt ide; a bensőm sugallta felebarátai kötelességérzet adja ma ajkaimra a szót, mert átérzem én is ama nagy mondas igazságot, melyet a francia zija jogszóvilág egyik kitűnője tennem hangoztatott: «Denier la defense c'est un crime» — a védelmet megtagadni bűn — s ezt én tekint. esküdtsek kétszeres erővel érzem át, mert lelkem mélyében meg vagyok győződve, hogy e mai perben jogtalanság ellenében igazságot kell megvédenem, már pedig a jogosságnak a jogtalanság elleni küzdelmében az igazságot védelmezni, oly eszményi hivatást látok, a melyben jövődöntő élet-cselekmény iránti becsövágyom megtalálja azt a kristályforrást, honnét szabad állomok egyik legemimensebb karakteristikuma — a jogvédelemnek függetlensége és szabadsága — kerül napnyer. Nagy és mely érdemű szavak, mert azok nemcsak a védelemre szorult egyének, nemcsak a jogabban sértett polgárnak, hanem az igazságszolgáltatás tisztaságának legfőbb biztosítékai kepezik.

Kötelességemnek tartottam ezeket előrebocsajtni t. esküdt uraim, hogy számíthatassak az Önök szives éleszésére, ha a nyelv hullamái gyengék volnának az érvek meggyőző erejét kifejezésre juttatni s rojak fél Önök az elfoglaltság leküzdhetetlenségének, ha védelem feyverést elég biztosan kezelni képes nem volnék; de tartozom ezeknek kijelentésével azért is, mert a tekint. esküdtsek szava előtt az érvek harcazt fölvennem annál nehezebb, miután a jogszolgáltatás s specialis terén rendezem a védői kar kipróbált bajnokait látjuk, kik a megszokottság hidegségével verték föl magukat a küzdelemre, míg én a helyzet vezgészerségét ismerve, az érvekkel behatás alól menekülni nem vagyok képes, oly érzelmei elől, melyek noha az igazságérzet melegeiből erednek — elsorjítják a kebelt és elgöngyölt teszik a szót, a hangot.

Az én hajom — melynek kormányzása vállalkoztam — nehez utra készül ugyan, de a biztató remény duzzasztja vitorlám, hogy partra segítse azt az alkotmányt, melynek iránytűje: az igazság. Lehet, hogy akadályok állják, lehet, hogy ellenkező irányú szello keseltette a partra jutás gyözelmes pillanatát, de erős bennem a hit, hogy Charydis mindent elnyelő veszélye nem fenyeget, éi bennem a remény, hogy Scylla szikláját ketté törí az a kis hajó, melynek lobogója é jelszó van írva: «a meghurczolt önérzet nevében!»

En az ifjú lelkesedés egész bátorságával kelek védelmére védezem sértett önérzetének. Mert tudom, hogy az anyagi igazság döntő ütközését kell megvívnom a törvény ridég intézkedéseivel szemben, mert valahára megjött az ideje,

hogy a társadalmi életben is megtéessenek a szigorú morális megkülönböztetések és a «főnálló rend védelmének» jelszava helyett a «szigorú becsületesség helyreállításának» jelszava tétéssék urakodóvá, mert iles frázis a törvény s a jogrend, ha azoknak nem ad életet a moralitás.

A mai s már a tekint. esküdtsek előtt is némileg ismeretes ezen ügyben nem mellőzhetem rövid körvonalozást a ténynek, mert nézetem szerint az ügynek menetét csak akkor fogom megvilágítani láthatni, ha egy sugárt bocsajtok be a honnyadalmak nem nélkülözött ezen személyes jellegű harcunk tömkelegébe. De a védelem részéről engedjek meg már előre is kérem Önöket t. esküdt uraim, miszerint legyenek segítségemre azon törekvéseimben, mely arra irányul, hogy széttepiem vádolt védelemnek körül azt a halot, mely az igazságszolgáltatás legszentebb hivatásának gyakorlatát nehezítette meg akkor, a midőn épen az ember legelőtértebb kincsei: becsülete, szabadsága, kötelesség-tudata és kifogastalan hivatalos eljárása van kitéve a sajtó égy frivol, mint kegyetlen játéknak.

Nemcsak az előítéletnek és szenvedélynek hódító hatásait érzem mentnek magamat, hanem sikerült megfeszítanom lelkemet minden rökös és ellenszenvől. Érzem másfelől, hogy olyanok vagyok elmondandó, mikkel türelmes kihallgatásra csak akkor tarthatok számot, ha hasonló hangulatot sikerül ébresztenem Önökben t. esküdt uraim: ha sikerül ébrentartani mindvégig azt a meggyőződést, hogy védezem a magánvádó ur által megkezdett támadással szemben az önvédelem feyveréhez nyulni kényszerítetett.

A helyzet — melyet a t. magánvádó ur előidézett — elemi erővel, sőt mondhatnám kényszerű logikával teremtette meg azon visszas és kinos következményeket, melyeknek bekövetkezését előre láthatva volna, de úgy látszik azt hitte panaszos szerkesztője, hogy vádolt védelem jamborsága jászalagra szorul, melynek segítségével diplomatiail furlangol vezetheti bele őt az önalkotta mozarasba — kerülhetlenül gazolvat a a jogosultságnak és igazságérzetnek tekintetén?!

Önök figyeltek t. esküdt uraim a bizonyítás során előadottakra, s azokból meggyőződhettek, hogy védelemnek eljárása a temetési ügyben kifogastalan volt, sőt többet mondok, Önök kénytelenek elfogadni az esperesi bizonylat tartalmát is, melylyel kétséget kizárólag igazoltam, hogy vádolt védelemnek hivatalos kötelességeit mindenkor híven és buzgon teljesíti s ellene hivatalos kötelességmulasztás miatt vad, illetve panasz soha nem emeltetett.

Ez az első és lényeges körülmény, melyet ki kell emelnem, hogy tovább vezethessem előadásom fonalat. Jelen sajtóper anyagát két részre oszthatók: első része a temetési ügy, második része és tulajdonképi tárgya e mai pernek a hírlapi nyilatkozatok. A temetési ügy a hírlapi polemianak keletkezési alapja, hogy ne mondjam szűlőka. Mindkettőben a panaszos szerkesztő ur nem irányuló szerepet játszott azért tekintetes esküdtsek, mert midőn vádolt Máté Balázs lelkész ur egyik híve által reputatiójában pengellere alitattva galadul megamadtatott, ebben nagy segítségere volt a t. magánvádó ur is, a ki a helyett, hogy körültekintéssel győződött volna meg egy nem intelligens és a köznép sorából való egyéntől eredő támadás jogos v. jogosulatlan voltáról, azon támadásnak — mint lapja szelleme megfélelojenek — készséggel nyitott utat.

Meltatlanul megsértett védelemnek sietett fölkerüni a t. szerkesztő urat a rectificatoria, de a ravaszul számító szerkesztő ur itt elarulta magát, utatvívó védelemnek azt ő előtte oly kedves nyit-terre, hol legelőtöbb harcoslath kapzsisága; hogy ez minő eljárás volt egy előzetével és munkatassal szemben, ennek megítését Önökre bízom t. esküdt uraim — Védezem a támadással szemben teljesen igazolta magát ugyan, de a keserűség, melyet a t. szerkesztő ur eljárása támasztott lelkeben, arra idította és jogosan vádoltam, hogy egy — megengedem kisse kifakadó, de legkevésbé sértő — magánlevél kíséretében a lapot visszaküldötté és az előzetést beszüntetni meresztelte. — Meresztelte mondom, mert ezt a t. magánvádó ur elég oknak találta arra, hogy a támadások folytatását agyában megérlelje egy oly férfi ellen, kinek puritanismusa kellemetlen száka volt a t. magánvádó ur szemében.

Amde azon ut, a melyen a t. magánvádó ur akarata haladt, föltöte szélesnek mondható. A szerkesztő ur elkövetését megerősítő körülmény oly csekély jelentőségű volt, mely legkevésbé sem mondható alkalmassáknak arra, hogy belőle oly hosszadalmas nyilvánosságú szereplés fejlődjék ki, miután ama level teljesen magánjellegű volt és én

meg vagyok győződve, ha abban bármi sértő lett volna, a t. magánvádó ur bizonyára megtalálta volna a járásbíróshoz vezető utat, hogy megtorolja ama levelnek netáni sértő kifejezéseit, de abból ilyet kiolvasni a legelfogultabb rosszakarat sem képes.

El nem vitatható sarkelv gyánánt tartom elfogadandónak, hogy az érdemes szerkesztő urnak ha ovo tudnia kellett volna, hogy hivatalbeli mulasztások megfenyítése csak akkor tartozik az ő fölté formula elé, midőn az a föltöttes hatóság sikertelenül szorgalmaztatik, nem pedig s föleg akkor, midőn — mint az iratok nemllett elfekvo esperesi irat bizonyítja — az egyházi felsőbbség méltatlanul megátamodt védelemnek satisfactionalása érdekében a jogtalanul támadó Jakab Ferenc megbüntetését kérelmezte az illetékes hatóságnal. Hol van tehát itt az ésszerűség elve, midőn mindennek dacára a t. szerkesztő ur identifiálta magát Jakab Ferenc támadásának szellemevel és folytatta védelemnek ellen azt az áldatlan támadást, mely magán hordja most már előrühletlenül a személyes bosszu bélyegét.

Önök t. esküdt uraim hallották a fölolvastott nyilatkozatokat és bizonyára észrevették, hogy védelemnek látva a tisztességes ellentállásnak módoséget és lehetetlenséget, kifogyott a normalis eszközök hatásának merlegeléséből és az indignationak, az ekkeseredésnek karjaiba vette magát! S midőn ekkor a haragnak és szenvedélynek húrján erősebb kézzel jatszott, ez minden időben, midőn a harag és indignatio provokálva van, annál is inkább menthető, mert az ilyen erkölcs-telen rendszert orostozni nemcsak jog, hanem kötelesség. Önvedelemről van tehát itt szó tekint. esküdtsek, egy oly támadással szemben, melyet a t. magánvádó ur intézett védelemnek ellen és midőn ebből a szilárd alaplól indultam ki, akkor belattam azt is, hogy — tekintve védelemnek közleményeinek indító okát — azon sorok, melyek védelmet előbb nehez föladatnak tekintettem, most egészen más szímben tűnnek föl előttem és az első percében védelemnek ügye iránt lelkemben tamadt aggodalmat a biztató remény váltotta föl.

Azokban ezel korántsem akarok kitérni azon inkriminált kifejezések taglalása elől, melyeket a t. magánvádó ur oly fenne hangoztat, bár tiltakoznom kell azon módszer ellen, melyet a vad használni jonak lát, — egyszerűen azért, mert ha igazságos bíralatot akarunk mondani valamely kifejezés sértő v. nem sértő voltáról, úgy szerény véleményem szerint a nyilatkozatokat a maga egészében kell bíralatunk tárgyává tenni; — nem zárkozhatom el azonban annak konstataása elől sem, hogy a vádlevel második része tentionozus óvatossággal kerül megjelölését azon kitételeknek, a melyekben ragalmazást lát, csak egész általánosnagban vetve oda, hogy azok ragalmazást, esetleg pedig becsületsértést kepeznek. — A t. magánvádó ur kétségkívül szerfölt megkönyvitte magának ezáltal a vádlevelre ósszállatásnak nehezégeit, de ha nem eszlódom ezt — bar az alaposságunk rovasára — a védelem megnehezítése iránti tekintetből tevé, — a mit azonban annál kevésbé vehetek az ellenfél t. képviselőjéltől rossz néven, mert az ő érdekei, a melyek azt kivanatossá tettek, korántsem azonosak a védelem érdekeivel.

Ezek után tekintetes esküdtsek attérek a vádra. — A vádlevel védelemnek két hírlapi nyilatkozata közül az elsőben, vagyis a «Pécsi Figyelő» mult évi 46-ik számban megjelent közleményben eskis becsületsértést, míg a nevezett hírlap 51-ik számban ragalmazást is talál, noha — mint már előbb mondtam — nem jelöli meg praecise azon kitételeket, a melyek szerinte ragalmazók; mas szoval az inkriminált kifejezéseket a vádlevel egy kalap alá vonja, azt mondván: hogy a mennyiben azok nem ragalmazók, úgy minden esetre becsületsértők. Ez az tekint. esküdtsek, a mit el nem fogadhatok, mert ha valamely kifejezés nem kepez ragalmazást, ebből meg korántsem következik, miszerint az s zűk ségképen magában hordja a becsületsértés tényaladékanak alkotó elemét.

A vádlevel tehát ezen ingadozásával elarulta, hogy ő sem bízik abban, miszerint a t. ragalmazás tényaladéka construalthato legyen; és tényleg úgy is van, mert fentidezett nyilatkozat kitételeiben a büntető törvényünk szerinti ragalmazás föl nem található.

Anyagi eleme a ragalomnak: «oly tény állítása, a mely valóságos eseten az ellen, a kirol állitottat, a büntető eljárás megindításának okát képezte, vagy azt a közmegvetésnek ténne ki.» — Az állításnak tehát tény, még pedig harozottó tényt kell tartalmaznia, nem

minőségét, nem véleményét, sem ítéletét, — már pedig olvassuk végig az inkriminált mondatokat bármelyikét, azokban valamely határozott ténynek imputációját föl nem találhatjuk; mert abból, hogy valakit pénzvágynak vagy zsarolónak nevezünk, még nem következik, hogy ezen ítéletben maga a tett félremagyarázhatatlanul objectíválva van; más szóval az állítónak ezen ítéletéből még nem következik, hogy ezen kifejezés egyszersmind egy konkrét tényről állíttatik, hanem az el- len, a kiről állítottat, a büntető eljárás megindításának okát képezné. Oly sokféle cselekvény bélyegeztetik a közeletben zsarolónak vagy csalásnak, oly sok állítás mondatik köznyelven ragalmazásnak, hogy e kitételrel nem szűkségképp kötetik össze a zsarolás v. csalás büntelése vagy vétsége, avagy a büntető törvény szerinti ragalmazás!

Az pedig meg nem engedhető t. esküdt uraim, hogy egyesek eljárása fölötti véleményét a ragalom fogalma alá vonjuk! Ezen állítás igazsághozza legyen szabad kir. Curiank 1884. évi 8365 sz. döntvényére hivatkozni, a mely határozottan kimondja: »hogy gáncsoló ítéletek másnak cselekedetei, működése és magaviselete fölött, úgyszintén a személy erkölcsi méltatlanságát kifejező kitételek nem állapítják meg a ragalmazás fogalmát.«

Az pedig védenem nyilatkozta is gáncsoló ítélet volt a t. magánvádoló ur cselekedetei és működése felett, a mely nyilatkozat azonban koránt sem alkalmas arra, hogy a t. magánvádoló urat a büntető törvényünk szerinti közmegvetésnek tegye ki. — Az inkriminált közlemények a magánvádoló ur személyét semmiféle becsületlen cselekvény elkövetésével nem vádolta, hanem igenis kerülhetlen szigorral mondott ítéletet eljárása fölött. Ezen főkélték hiánya teljesen fölment engem attól tekintetes esküdtzsek, hogy a ragalmazás többi kellékeiről is megemlékeztek, miután határozottan konstatalva van, hogy vádolt védenem állítása uran természetű, a mely a ragalmazásnak legényesebb alkatelemét sem rejti magában.

En tekint. esküdtzsek annyira bizom ügyem igazságos voltában, hogy meg azon alternatívának bonczolásától sem idegenkedem, ha föltesszük, hogy az inkriminált kifejezések ténybeli állítások. Tegyük föl, hogy védenem kifejezéseit azon elegendő nem rosszálható eljárásra vonatkoztak, a melyet a t. szerkesztő ur a nyílttéri számlák kiállítására körül követni szokott; minden habozás nélkül sietek kijelenteni, hogy védenem ez esetben sem vádolóhat ragalmazással. — A ragalom benső constitutív elemét az képezi, hogy masnak becsülete valótlán tény rafogása által megsértetik, mert hiszen a gonosz szándék, vagyis a ragalmazási szándék éppen az állítás valótlanságának tudatában nyilvánul; már pedig azt senki sem mondhatja, legkevésbé pedig a t. magánvádoló ur, hogy védenem valótlanságot állított, mert hisz a bizonyítás során szakértők nyilatkozatai derítették ki, hogy a t. szerkesztő ur a nyílttéri számlák kiállítására körül meg nem engedhető és a tisztességgel meg nem ferő eljárást követ, — miután pedig oly ténybeli állítással állunk most szemben, a melynek valódisága a bizonyítás során bonyozózték, ebből ismét az következik, hogy itt ragalmazás egy ipso nem construalható, mert egyik foalkateleme, t. i. a tény valótlansága hiányzik.

Ezzel azt hiszem kétséget kizárólag igazoltam, hogy védenem ragalmazással nem vádolóhat, de nem vádolóhat becsületesértessel sem t. esküdt uraim, mert bár egyes kifejezések a komoly meggondolás és higgadság által szabott határt túlépő moroderán érzelvevel hatnak ugyan, de azok éppen nem alkalmasak arra, hogy a t. magánvádoló ur becsületét csorbát ejtsenek.

Mert mi a becsület t. esküdt uraim? A személynek erkölcsi értéke, mely mint ilyen csak akkor sérteztet volna meg védenem által, ha a t. magánvádoló ur benső erkölcsi világában fűrkészett volna olyan okok után, a melyelytől a világ előtt meggyalazza. De tek. esküdtzsek valakinek önhitlenség, elbiztosztása cselekvéseinek helyessége felett sokkal kisebb tekinteteket, semhogy igényt adhasanak jogi oltalomra és éppen azért megsértésük nem állapítja meg a becsületesorbtítás tényálladakat.

En meg vagyok győződve, hogy azon inkriminált kifejezések a gyalazás, az erkölcsi becs lealacsonyításának kétségtelen kifejezemenyeként nem jelentkeznek. — Becsületelést lenyeglezt csakis az követ el, a ki masnak erkölcsiellen hajlamokat tulajdonít a nélkül, hogy ebbeli állításnak megerősítése végett tényekre v. jogtalan tettekre hivatkozzék, de ki fogja ezt kétségbe vonni t. esküdt uraim, hisz védenem összes nyilatkozatainak szellemében csak sujtó gáncsoló talánuk a t. magánvádoló ur közszereplése felett. Már pedig kedvezőtlen ítéletek egyeseknek a közterén

való működéséről korántsem csorbítják a személy erkölcsi becsét és bármennyire sujtók legyenek is az ily ítéletek azon személy önértéke nézve, a ki saját tevékenységeit kifogástalannak tartja, — bármily kedvezőtlen érzést szüljön is az önérték ily sértődése az ily ítéletek a becsületesorbtítás tényálladakat meg nem állapítják.

Igen jól mondja Schilling, a kitűnő jogbölcselő, hogy: »mindenkinél kétségbe nem vonható eredeti joga van: való tényeket másokkal közölni, sőt az bizonyos körülmények között erkölcsi kötelesség is válhatik. — A ki ily nyilatkozatok által becsületében metalan csorbultat szenvedne, úgy tekintse, a dolgot mint saját jogtalan magaviseletének v. cselekedetének természetes következményét, mert igen természetes, hogy az ember a becsületre vonatkozó jogát a neki betudható jogtalan v. erkölcselen cselekedetei által bűnös volta mérvében önmagára nevezze hatálytalanná teszi.« — Oly igazság ez, a mely többet mond egy egész vedbeszédnél, olyan sarkelv ez tekint. sajtóbiróság, a mely logikájának mélységével egész valóra- kat áthatja.

Hosszra terjedne a kifejezések elemzésébe becsajtkoznom, s nem is lehet ez elom az Önök becses túrelmélt további fejtegetésekkel próbára tennem, de nem is szükséges; Önök nem keresik a becsület definícióját abstract tetelekben, — Önök a moralitás mérlegén vannak hivatva elbíralni, hogy terheli-e védenem serpenyőjét annyi bűn, hogy az alszállni kénytelenítsék. De én bizom az Önök igazságerztében, hogy könnyíteni fogják a mérlegnek azon oldalát, a melyre a t. magánvádoló ur túlbuzgósága kissé sok terhet rakott.

Fejtegetéseim vége közeleg. En t. esküdtzsek ismétlem, hogy védenem nyilatkozataiban sem ragalmazást, sem becsületelést föl nem találhatok, de beismerem, hogy azok máro gúnnyal, az önértéknek tulerős kifakadásával vannak papírra téve, azonban szűro tüvésknél egyebnek azokat nem tarthatom. — Védenem kifejezéseit tövisként szurnak ugyan, de oly sebet nem ejtettek, a mely a t. magánvádoló ur erkölcsi létét veszélyeztetné.

Vádolt védenem azon férfiak közétartozik, a kik tudnak különbséget tenni a közélet moralja és privát moral között és sem túrní, sem takarni nem tartozik olyast a mi nem korrek és kifogástalan. Igaz ugyan, hogy vádolt nem kimelte sem a gúnnyt, sem a satírást, sőt belátom, hogy nem is időmál alkalmazta a sujtó konkluziókat, de a meghamisított moral magas állaspontjáról intézte vágasait a t. magánvádoló ur ellen s a a följajlás mutatja, hogy elevenre talált. Védenem nyilatkozataiban lehet elkarhözhatni az irmodort, úgy de ez az irmodort éppen nem fájhat annak, a ki maga is kénytelen bevallani, hogy azon irmodornak kezdeményezője volt, ha tehát saját érdekeben helyeselte egykor azt az irmodort, ne érzékenyedejék most, mind az elene használtatik föl. Valóban azt kell hionem, hogy t. magánvádoló ur is úgy gondolkozott, mint XI. Lajos francia király hadvezére Bayard lovag, a ki Genua ostromnál ekkent kiállott az ellenségre: »Megaljaltok vedjétek magatokat karjaitokkal, a szuronnyokat és lándzsákat hagyjátok nekünk. Naiv kivánság az bizonyos, de nem kérének belőle tisztelt esküdt uraim!!! — Hiszen a t. szerkesztő ur nyilatkozatai, csak úgy hemzsegnek a serteséktől és nincs a magyar szotárban az a gorbombaság, a mit vádoló ur védenemnek szemébe nem vaggott volna s mégis most ugyanazon hübaért a melyert ő is joggal volna vádolóhat ide hurcolta védenemét a vádoltak padjára. Ismét egy eklátáns bizonyítéka annak, hogy minő fogalmi vannak a vádaskodó szerkesztő urnak a hírlapi tisztességről. Olvassak csak el t. szerkesztő ur utólag a vádaskodó szerkesztő ur nyilatkozatainak tartalmát is és akkor teljesen igazoltnak fogják találni a védenem által használt vedkezései modor jogosultságát. — Becsületés ember — a ki minden mastól eltkintve a tárgyi igazságra törekszik — máséket nem járhat el es mennyire inkább menthető az olyan egymélt mint védenem, a ki szerény viszonyok között küzd az anyagi gondokkal, hogy hettágu családját fenntartsa, hogy becsülettel feleljen meg családfelelőtartói hivatásának. Már pedig, ha valakit a lértéri küzdelem keserű érzete is próbára tesz, az kétszeresen szenvedni át a meghurczoltatásnak minden kínját.

Miután azonban a magánvádoló ur t. képviselője szives volt a bíralatnak egész terhet az én vállaimra rakni, ne vegye tőlem se rossz néven, ha a védelemer szorult tények czafolata után egy kis szemlet tartok a t. szerkesztő ur cselekvéseinek mezején és ramutok az erem másik oldalára is, vajjon mit látunk ott.

Elszomorított tek. esküdtzsek. A magyar helyi sujtó egykori organumának teves és mindjárt ki- mondom tarthatatlan irányu működését. Azon

szent csarnokot, melybe a jog és igazság eszményeitől áthatott lelekkel kellene belepni, a hol tehát csak a jogot, csak az igazságot kellene képviselni és hirdetni, melyben a jog és igazság szavának kell mindenha uralkodnia profán kezekkel dulja szét a t. szerkesztő ur mindannyszor, a midőn lapjának hasábjait arra használja föl, hogy piszkot szórjon a legérdemesebb férfiak nevére is.

Abnormis helyzetnek tartom és el nem fogadhatónak, hogy lehessen valaha sajtó v. annak egy közege, a ki annyira kiszakíthatna magát a nemzeti érdekkör teljesítése kötelessége alól, hogy a sujtót nem cselélnak, hanem eszközként tekintse; a hogy a realis irányu törévny minden teren előjogot kezd biztosítani s mindent kézzelgátható értékre redukál ezt a mai kor szelleme: az eszményekültség sajnosan terjedő epidémiája igazolva, de hogy a helyi sajtó magasztos hivatása azzal prostituáltassék, hogy önző érdekek zsbvársájára fajuljon, az ellen a nemzeti önérték hangosan tiltakozik.

Végzetes lejtőre lépett tehát a t. szerkesztő ur, midőn a lapjától megkövetelhető jozan irány helyett a fektelenkedés régiójába csapott át és a helyett, hogy a provinciális érdekek zaslóvívője volna, kompromittálta a helyi sajtót improvizált botányai által, melyek — megengedem — elég alkalmasak arra, hogy szenziatívt keltsenek, de ki vitatná el, hogy a szabadsajtónak nihilismusa lap- pang alatta, mely ront, de nem épít és rombolásában éppen azokat az oszlopokat döngeti, a melyeken a sajtó tekintélye nyugodni hivatva van.

Mindenkinél szabadságában áll izlésének es lelkületének megfelelő éleztelt tűzni maga elé és ez az éleztelt, mint tapasztaljuk, lehet: mások rendszeres megtámadása és pengellere való állatás által hírhedségre tenni szert, hogy mint ilyen a közélet teren szerepet játszhasson. Az ily fajtájú szereplésre vállalkozó, üzletszerűen erkölcshurczoló, hasonzorétek tetszerege mindenkor számíthat ugyan s azt meg is érdemli, de a tarsadalom azon komoly és számbavehető tényezői, kik mások becsületének kétségessége tetelet, erkölcsi életének megsemmisítését és családja nyugalmának feloldását nem tartják a nemeselekűté hivatásának — az ily szereplő felett fölhaborodással törnek pálcázt.

Sajnálom, hogy e visszaélések földerítésére engem rendelt ki vezget és ne vegye rossz néven a t. szerkesztő ur, ha nem vagyok képes elfojtani azon kedvetlenül benyomást, a melyet benyom lapjának szellemé keltett. Mindennapos vihar lengi át a vádoló ur lapjának irányát és ez a vihar a bekes hazák kapuját sem hagyja nyugton meg-meg rozogatta sőt be is törí, mintha beszszantana, hogy romboló utjában akadályra talál, ne kicsinyelje a veszélyt, mert ha az így folytatódik, nem sok ideje marad a helyzetből kibontakozásra; Bazame szeptemberben meg menthette volna hadserget, saját hírnevét s tatan hazáját, februarban már csak kapitulálhatott. —

Ha igaz, hogy az emberiség valójat csak az értelem, erzelem és akarat ereje és az ezen alapuló szabadság képezi, mely szükséges alappja az emberiségnek, akkor az a tarsadalom, melynek elve a méltatlan tamadások szentesítése és lelke az önzés, fönn nem állhat, önmagának ellensége es lerontója.

A legerősebb idegzettü embert is megtörheti az, midőn így járnak el elene és védenem is nagy es leleklő gyötrelmet állott már ki, de nyugodtan várja az eredményt, erőt ad erre neki lelkiismerete tisztasága és a tek. esküdtzsek igazságszeretetebe vetett bizalma.

En is az önök lelkiismeretéhez szollok tek esküdt uraim, az en reményem is az önök igazságerztébe veti horgonyt.

Ne vessék el könnyedén az eitélő szozatot, mert jöhet meg idő, hogy önök is hasonló körülmények között hasonlólag fognak cselekedni. Gondoljak meg t. esküdt uraim, hogy az egyház szolajga áll önök előtt, a vallás embere tekh föl az önök nemeselekűségének fénybe, kerve önöket, hogy adjanak nekik elvétételt, mert az egyház szolajgának lelkiismerete es kötelességutadata oly magas tekintetek, hogy azokat aldoztalt engedni bármiféle experimentatióknak nem volna egyéb, mint az embert nem legszentebb érdekeim a valláson elkövetett súlyos ártulás.

A ridég törvény nem kutat a moralis élet magányában, önök kutathatnak; a jog, a cselekmény magában tekintti, a moral az indokot vizsgálja, a melyből valamely cselekményre vegre lon hajtva, a jog a cselekményt hatásában, a moral forrásában veszi fontolóra; helyezkedjenek erre az állaspontra t. esküdt uraim és töltsek be méltóan az erkölcsbörög magasztos szerepkörét!

Nem kegyelmezt, igazságot kérek t. esküdt uraim, midőn arra kerem önöket, hogy a meghurczolt önérték nevében hozzanak fölméltó ítéletet! Isten önökkel t. esküdt uraim!

S z i n h á z.

Vasárnap május 10-én Fityfiritty népszínmű 3 felvonásban, írta R e l l e I v á n.

Egy pár jól megkomponált népszerű fő és melléalak, egy pár hatásos jelenet, néhány szívére szőző dal, kevés drámai cselekvés, laza meseszöveg, — ezek jellemzik az újabb népszínműveket egyáltalán, s ilyen fajta termék e mai darab is.

Szűcszabó István vasuti munkavezető (G e r g e l y) egy vásáron elhagyva talál egy 3 éves kis lánykát, kibén eltaszított szeretőjének Erzsók asszonyának (S z i l á g y i n é) gyermekére ismer. Magához fogadja, felneveli s beleszeret az időközben hajadonná nőtt Sáríkába, (H o n t i M a r i) kit származásának ismeretlen voltánál s dévaj természeténél fogva Fityfirittynek nevez s feleségül is akarja venni, amikor egy elbocsátott rosszlelkű munkása bosszúból a nyakára hozza Erzsók asszonyt, ki épen eljegyzésekor toppan be a maga részére követelvéen hajdani szeretőjét, Istvánt. Szemtől szemben áll most anyja és leány, annélkül, hogy sejtelmük is volna egymás kilétéről. A leány kész megkövetelni a szeretőt, de István nem engedi, sőt eltoncoltatással is fenyegeti Erzsókat, ki erre bosszút esküszik.

El is lopatja cinkostársai segítségével István íróasztalából a munkások kifizetésére szánt 2000 forint, felgyújtja a házat s az üres pénztárcát cigány asszonynak öltözve a babonában hívő Sári állat István kabátjába csempészteti.

Ezt el is itéli, Sári azonban magára veszi a lopás elkövetését, de midőn Erzsók egy régi medaillonról Sáríkában a leányára ismer, bevall mindent töredelmesen. s börtönbe kísérte magát, István és Sári pedig egymáséi lesznek.

Hálás szerep van elég ebben a darabban s sietett is mindenki azt a maga javára kibaszni.

A címszerepet H o n t i M a r i sok szeretetméltsággal s szokott pajzanságával ruházta fel, aratván is méltó elismerést szép alakításáért s kedves játékáért.

G e r g e l y kezd mindinkább beleszokni drámai szerepkörébe. Szép szerep jutott S z i l á g y i n é n a k is osztályrészül. D e z s é r y mint magyar-német ismét elemében volt. K ö m i v e s n é, mint ennek neje, B o d r o h y n é mint vén lány, V é g h, P o l g á r, P i n t é r, kisebb szerepekben folytonos jókedvben tartották a közönséget.

Hétfőn május 11-én A n a g y m a m a került színre másodszer, nagyszámú s igen elegans közönség előtt, az elsőnél valamivel gyengébb előadásban. A conversatio sok helyen elakadt, a fel és lelépések nem történtek kellő pontos sággal, egyáltalán nem volt oly kerekded előadás mint az első.

Szerdán május 13-án A b e c s ü l e t színmű 3 felvonásban, írta S u d e r m a n n H.

Nem egyhamar részesült szindarab oly általános tetszésben, oly meleg fogadtatásban mint „A becsület“. Tárgya a modern társadalom legelterjedtebb problémája, a mindenki által annyira hangoztatott, s mindenki által más és más értelemben vett becsület, melyről, hogy mily különböző fogalmat alkotnak maguknak a társadalom különféle osztályai, a mai darab szerzője ismerteti meg velünk.

Sok igazságot hallottunk ma e világot jelentő deszkákról sok alakkal találkoztunk, a melyekre bátran ráfoghattunk volna, hogy ez életben már láttuk valahol. A gőgös parvenu, ennek léha, kicsapongó fia, ennek még léhbáb hencsög barátai, a szegény, gyermekei nevelésével keveset törődő apa, a gyenge, jótét és kényelemért gyermeke becsületességét is elnéző anyja, az ugyanezzel hasznát húzó nővér, a dologkerülő szociálista munkás, stb. stb. mind ismeretes alakjai a mai társadalomnak, s ki ne viseltetnék érdeklődéssel irántuk?

Mühlingk, gazdag bankár (S á r d y) felnevelteti a gyárában nyomorékká lett Heinecke (D e z s é r y) fiát Róbertet (P e t h e s) s annyira megbizik benne, hogy keletindiai kávé-

ültvényeinek felügyeletét reá ruhazza. 10 év múlva visszatér Róbert Európába. Trast gróffal (S o m o g y i) (egy ottan szerzett jóbarátjával, — ki mellesleg mondva a darab jó szelleme és filozofusa —) s szegény sorsu szüleinél egész más viszonyokat talál, mint a nyíleneket ő idealismusában magának előre elképzelt. Idősbik nővére Augusztá (S z i l á g y i n é) férjhez ment egy munkakerülő asztaloshoz Michalskiboz (P i n t é r) egy valóságos szociálstához, a kivel örökös perpatvarban él, s kivel egyetemben folyton szegény szülei nyakára jár, hogy a még lehetőt kipróbálja. Huga Alma (S z e p O l g a) pedig elegans ruhákban jár, énekelni tanul, mulatágokról beszél folytonosan, s ha Róbert kérdezi, hogy jut egy szegény leány mindezekhez, büszkén felelnek rá, hogy a fiatal Mühlingk Kurt (S z i l á g y i) kegyéből. Róbert nem jót sejt, de még sem gondolhatja el hugaról a legrosszabbat, csak szemére hányja szüleinek: mily okatlanul cselekesznek, hogy lányok híret s az egész család becsületét oly könnyelműen teszik kockára.

Mühlingk éknél történt első látogatása alkalmával, Róbert viszontlátja Mühlingk Lenort (A n g y a l I l k a) ki vele együtt nevelkedett s ki egykori játszótársát a legszívésebben fogadja, de azon körülmenynél fogva, hogy Trast barátni, ki előtte való este találkoztott Kurttal és Almával egy álarcos báiban, nem engedi, hogy Róbert kezet fogjon Kurttal, gyanuja még inkább nő, s utána járván a dolognak, egész meztelenségében tudja meg a valót, hogy Alma Kurt kedvese, s hogy tulajdon nővére a kerítőnője. Egy álmatlanul eltöltött éjszaka után rá akarja bérni hűgát, hogy hagyja el vele a várost, költözzenek ismeretlen vidékre, s éljenek szegényen bár, de becsületben. Midőn a kényelemhez, fényhez és pompához szokott Alma erről mitsem akar tudni, eltaszítja magától, s egyedül vágya hogy szegény szüleit a becsületen életkörüből kiragadja, rábírva őket nagynehezre, hogy őt Indiába kövessék. A kiállt fíradalmak s izgal maktól egy mellékszobában elaludt Róbert nem veszi észre a megjel-nő öreg bankárt, ki fiát párbajtól féltve, Róbertet szolgálatából elbocsátja és Alma bukának díja fejében 40000 márkát ajánl a megvalósított családnak, a melyet az nagy örömmel el is fogad. A felébredt Róbert hiába követeli a szegénydj visszaadását, a pénzt a becsületét is többre tartó családja nem hallgat rá, kinveti sőt őt mondják hivataln beavatkozáért az egész baj szerzőjének és további erőszakoskodásaira egyszerűen ajtót mutatnak neki.

A becsületérzetében és minden reményeiben megalatott fiatal embernek ezek után csak egy vágya marad még hátra, bosszút állni elvett becsületéért, miről azonban Trast kérelmére lemond, de midőn az üzletből kiválásakor számmal főnöke és ennek fia előtt, és Trasttól kapott kölcsönnel kifizető főnökének a 40000 márkát, melyet Mühlingk az ő atyjának kárpótlásul adott, a Mühlingk az azon gyanunak adnak kifejezést, hogy Róbert e 40000 márkát az ő pénzéből lopta, feleli ingeretét és pisztolyt fog Kurtra, Trast és Lenora belépése azonban a lövést megakadályozza. Róbert egy hatásos kitörésben szeméreti volt főnökének immorali tását és távozni akar, Lenora azonban nyakába borul és megvalíva szerelmét, vele együtt akar távozni. Gőgös apja épen ki akarja átközni leányát, miben azonban Trast megakadályozza, ki-jelentvén, hogy Róbertet társul és örökösül fogadja, mi aztán Mühlingkét teljesen kibékíti.

Az előadás egyike volt a saison legsikerültebbjeinek. S o m o g y i igazgató a darab központját hűpéző Trastot mesterialt adta, nyugodt, elegans játékkal lebilincselve a közönség figyelmét. P e t h e s kitörésében elég szerencsés volt és nehéz szerepében szemmel látható jó hatást keltett. D e z s é r y és B o d r o h y n é léthő alakításban mutatják be a szegénysorsu házaspárt, nem különben P i n t é r, S z i l á g y i n é és S z é p O l g a is, ki kitűnő Alma volt, S á r d i és K ö m i v e s n é elég jók voltak, nem különben A n g y a l I l u s ó S z i l á g y i, ki úgy látszik, hogy

a svinák szerepkörre termett. G e r g e l y és P o l g á r, de különösen az utóbbi, pompás epizod alakok voltak. *

Csütörtökön Rip százszor megtapsolt és örökszépű operette ment, kiváló szép és ősszevágó előadásban. Rip P i n t é r n e k forcezerepe, melyhez fogható az idén még nem hallottunk tőle. B á c s k a y Julcsa (Lisbeth) kitűnően volt disponálva; sok érzéssel és kedvvel játszott és énekel. Katrinát S z é p O l g a adta, az énekrészeket S á r o s i Aranka énekelvén szép sikerrel. — A zenekarnak nem ártott volna egy kis mérséklet, mit máskorra is ajánlunk.

Legfinomabb valódi angol rum
valamint kitűnő minőségű
belföldi rum,
kiváló finom
rosztea,
teasütemények, továbbá valódi francia, valamint
belföldi cognac
nagy választékban; a legolcsóbb áron,
fűszer- és gyarmataruk
3 klg. bevasárlásánál
jelentékenyen olcsóbb áron
Köszl János
fűszerkereskedésében városház-épület.

Van szerencsém a n. közönség figyelmébe ajánlani az **Irgalmasok-utcájában**, a kórházzal szemben egészen újonnan épült és felszerelt, a „**Profétához**“ címzett
vendéglőmet.
Jó ízű friss **ételek**, jó **borok**, figyelmes kiszolgálás, jutyony árak és tisztaság képezik legfőbb törekvésem tárgyát, miről mindenki, ki vendéglőmbé belép, meggyőződést szerezhet.
Külön bejárat az udvarról.
Színház után friss konyha.
Szíves látogatást kér
Bischof Imre
vendéglős, Irgalmas-utca.

18462. szám./1. 1891.
Pályázat.
A szegzárdi m. kir. pénzügyigazgatóságánál évi **360 frttal** javadalmazott **pénzügyi fogalmazó** gyakornoki állomás megüresedvén, annak betöltésére pályázat hirdettetik.
A kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, felhívhatnak, hogy kérvényeiket, az államszolgálatban állók közvetlenül előljáróik, állami szolgálatban nem állók pedig az illetékes főispán utján az 1883. évi I-86 t. cz. 3-ik §-ban körülírt képzettségük kimutatása mellett jelen hirdetmény megjelenésétől számított 14 nap alatt a szegzárdi m. kir. pénzügyigazgatóságánál benyújthatják. 3518
Pécs, 1891. évi május hó 11-én.

Dr. POPP J. G.

orv. és kir. osztr. magy. és görög udv. szállító
hírnevés

Toilette-különlegességei.

Popp Anatherin-szájvize 50 kr., 1 lit és 1 lit 40 kr. minden száj-fogfájás ellen.

Popp Anatherin fogpasztája tégegyben 70 kr. a legfinomabb fogtisztító és foghúserősítő szer.

Popp aromatikus fogpasztája 35 kr. a legjobb fogtisztító szer.

Popp fogpora 63 kr. a fogakat hőmentő tejszín a máz megtámadása nélkül.

Popp növényiszappana 30 kr. a testbőr minden rendellenességei ellen.

Popp Savon de Toilette 80 kr. az előkelet körök legfinomabb papere szappana.

Popp Violet Soap 50 kr. tartós angol szappan a mandarin bogyó illattal.

Popp napraforgó szappana 40 kr. tartós, finom, porfinomító szappan.

Popp gyógyszerzappana 30 krtól 60 krig. szigorúan orvosi utasítások szerint készített.

POPP Damara illatszere fl. 1.60
Damara szappana 60 kr.
Damara arczipora 1.60 2.70
Damara mosdóvize fl. 1.30

E különlegességek finomság, illat, minőség és kiállítás tekintetében, messze felülmúlnak minden más hasonló gyártmányt.

Popp Coelogina illatszere frt 2.50 az előkelet körök legfin. illatszer különlegessége

Poudre Popp, legfin. francia minőség. olommentes, jól fed, de nem fest. frt 1.50

Popp Eau de Quinine 75 kr. A legjobb fejtörő szer. Erősíti a fejbőrt.

Popp-féle Excelsior (Hair Wash). Nagyon kedvelt hajmosó víz, mely nemcsak a fejbőrt tisztítja, de szorgalmasan használtva a korpaképződést is gátolja és elejét veszi a haj korai megöszülésének. Palackban 90 kr

Popp-féle Odaline des Indes-t. Csodásan működő szer durva, kipattogzott arcbőr számára. Szorgalmas használat után a bőr bársonyos, erőt vesz és teljesen edzett az idő viszontagságai ellen. Hatása messze felülmúlja a vele egyéltü glicerinét. Popp J. G. cég e szert Indiából hozta be. Palackban fl 1.

A societé de medecine de France Parisban elismeri és ajánlja

Dr. Popp hajfestőszereit.

A dr. Popp-féle **Eau Japonaise** gyorsan hat arra nézve, hogy a legvilágosabb barna haját a legsötétebb feketére színezzék, a **Fontaine Jouvence** pedig arra nézve, hogy sötétes haját szőkére vagy aranyzókőre változtasson. Teljesen ártalmatlan. 2 frt.

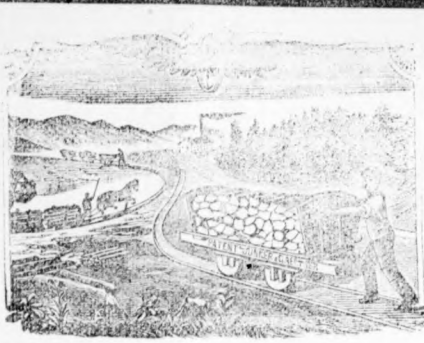
POPP legfinomabb szappana 20-60 krig. legfin. illatszerei 50 krtól 1.50-ig. legfinomabb pomadei és Cosmétiquei

Dr. POPP J. G.

3468 hírnevés

Toilette-különlegességei

kaphatók Pécsset: minden gyógyszerárban, Alt és Böhm, Pacher Ede, Lang H. és fia, Reinfeld A., Pfeffermann és Schön üzletében, valamint Magyarországon minden nagyobb illatszertárban, gyógytárban, droguistánál és finomabb üzletben és Bécsben a készítőnél I. Bognergasse 2.

JUNKER és GAERTNER

Budapest, IV. váci utca 21.
Az 1890. évi bécsi gazdasági és erdőszeti kiállításon a **nagy ezüst éremmel** kitüntetve.

Szállít:

szállítható és állandó mezei és erdőszeti vasutakat, Erdészeti kocsik hosszú fa és tűzifa szállítására. Billentő kocsik föld, homok és kavics szállítására legújabb szerkezettel.

Pályaberendezések kívánatra általunk eszközöltetnek és üzemre készen átadatnak.

Ébresztő órák

rajz szerint; jótállással **2 frt 80 kr.**

Iroda-órák

8 nap felhuzható szerkezettel pontosan kiszabályozva drbjá **3 frt 60 kr.**

Szemüvegek,

látésovek, orvosi, szoba- és fürdői hőmérők, időjelzők a legnagyobb választékban kaphatók:

Schönwald Imre

órák és ékszerész Pécsset,
Király-(Fő)-utca, „Hattyu“-épület.

A felséges királyi család kedvenc itala.

3470

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. közönség figyelmébe ajánlatik, mint a létező legkitünőbb savanyuviz.

Kitünő borviz.

Nagyhatású **gyógyital** a **lélegzési, emésztési és vizező szervek** hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, a melyeknél az orvosi rendellet szerint savanyuviz használandó.

Főraktár Pécsset:

Grünhuth és Hirschler uraknál.

Országos főraktár:

Budapesten BAUER LAJOS és TESTVÉRE, V. Arany János u. 9.

Kapható mindenütt.

Minden kiállításon a legmagasabb kitüntetés.

Előreke és kedvelve az egész földgömbön.

HELYISÉG-VÁLTOZTATÁS.

Van szerencsénk a t. közönségnek tudtára adni, hogy eddig a Kis-téren, a Reeb-féle házban volt

varrógép-raktárunkat

május 1-től

Széchenyi tér, a kir. tábla épületébe tettük át.

Nagyobb térrel rendelkezvén, raktárunkat jelentékenyen megnagyobbítottuk, és gazdag váasztéket tartunk a legjobb gyártmányú varrógépekből a legversenyképesebb gyárakból úgy házi, mint ipari célokra minők: **Wheler Wilson, Anger, Howe, Singer, ruganyos henger és gyűrűs hajós** gépekből a legolcsóbb árakon.

5 évi írásbeli jótállás mellett
1 frt heti részletfizetésre.

3521

Tisztelettel
Weisz Kálmán és társa
varrógép raktára Pécs.

Ocska varrógépek kicseréltetnek

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETERTÉS“

amely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesülések gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatosága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárhaza tartók az „Egyetértés“t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legérdekesebb s e mellett tárgyilagosa hí tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közli. **Gazdasági rovata** minden régit tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s **gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvi lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s **tőzsdei tudósításainak** bölcsével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tartalmában **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságra fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni,** hiszen az „Egyetértés“re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr. negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

3399

Ízléses minták mindenkinek ingyen és franco.

Még eddig nem látott mintakönyvek szabók részére, csupán 20 frt be-
küldésével, melyek a megrendelés teljesítésekor levonásba hozatnak.

Ruhának való szövetek.

Peruven és dosking a magas clerus számára, előírászerű szövetek a cs. és kir. hivatalnok egyenruhák, valamint veteránok, zölöitök, tornások, urasági inasok számára, billárd és játszó-asztal posztók, loden, vízhatlan posztók vadászakabátoknak, mosó-szövetek, utazó plandék 4-15 frtig stb. Aki árra melle, jóra való, tartós, tiszta gyapjú posztó szövetet és nem olcsó rongyot, mi mindenfelől ajánlatik és nem éri meg a varrásdíjat, akar venni, forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünne,

kinek Ausztria-Magyarországban legnagyobb posztógyára van

Allandóan 1/2 millió o. ért. frtot érő raktáram lévén és világhírű üzletem mellett magától értetődik, hogy nálam igen sok maradék van; minden észszerűen gondolkodónak be kell látnia, hogy ily kis maradékokból minták nem küldhetők, mert pár száz minta megrendelésével csakhamar mi sem maradna, e szerint tiszta szédelgés, ha egyes posztó cégek mégis maradék-mintákat hirdetnek, mely esetben azok a minta-szövetek nem maradékokból, hanem csak dirib-darabokból valók. Az ily eljárás céltjai kézzelfoghatók. Meg nem felelő maradékok kicseréltetnek, vagy pedig a pénz visszaadatik. Megrendelésnél a szín, a hosszúság és ár kiteendő. A szállítás csak utánvétellel eszközölthetik; 10 frton felül portomentesen. Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

6419. és 6420. sz.
alisp. 1891.

Verseny tárgyalás.

Az 1891. és 1892. években az udvar-hercegmároki törvényhatósági közönség 24761 frt 59 krral, a szentlőrinc-nagycsanyi törvényhatósági közönség 22432 frt 60 krral előirányzott költség mellett eszközözendő

út- és műtárgyépítési munkálatok

biztosítása iránt **f. é. május hó 26-án d. e. 10 órakor** hivatalos helyiségemben zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalást tartok.

A két évre felosztott munkálatok már folyó 1891. évben teljes befejezésre lesznek hozandók, mégis vállalkozó folyó évben az udvar-hercegmároki útra néve a munka összkiviteli költségéből legfőlegb 15300 frtra, a szentlőrinc-nagycsanyi útra néve pedig az összkiviteli költség 50%-ára tarthat igényt, míg a fennmaradó részletek 1892. év végével válnak eszedekessé.

Felhivatnak vállalkozni kívánók, hogy öt pecséttel zárt, sajtókezeléssel aláírt és szabályszerűen bélyegzett ajánlataikat fenti két útra vonatkozólag külön-külön, annak jelezésével, hogy az melyik útra vonatkozik, nevére címezve, legkésőbb a tárgyalási nap d. e. 10 órájáig a vármegye I. aljegyzőjénél (I. emelet 9. sz. ajtó) nyújtsák be.

Az ajánlott árleegedés vagy árfelemelés fenti előirányzati költség után számított százaléokban fejezendő ki, illetve az ajánlatban számokkal és betűkkel kirandó, annak felmérésével, mellet, hogy az ajánlattevő az építési műveletet és a feltételeket betekintette s azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az ajánlatokhoz bányapénzül készpénz, vagy állami letétre alkalmas értékpapírok esatolandók és a bányapénznek a tárgyalás alapjáni szolgáló fenti összegek után számított 5% ot kell kiténie. Azon ajánlattevőknek, kiknek ajánlatai nem fogadtatnak el, bányapénzük az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után azonnal ki fog adatni.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra néve azonnali, a vármegyére néve pedig csak az elfogadás napjától kötelező.

A munkálatokra vonatkozó műszaki műveletek, a részletes feltételek és a szerződés a vármegye I. aljegyzőjénél a hivatalos orakban betekinthetők.

Pécs e t t, 1891. évi május hó 11-én.

SZILY, Baranyavármegye alispánja.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA

legújabb szerkezetű, a gyakorlatban legjobbaknak bizonyult felülmulhatlan kitűnőségű fa-, szén- és szalmaüzítésre berendezett 3423

6-, 8- és 10 lóerjű locomobiljait

nagy tűzszekrényvel, szab. szakrafogóval, valamint a hazai viszonyokhoz alkalmazott és számtalan versenyen eddigéig legyőzhetlen maradt

48, 54 és 60 ló széles vaskerektű

gőzcséplőgépeit szabad, meghosszabbított rázóasztallal és sajátos szerkezetű szabad, nagy

törékfrostával, mely rendkívüli előnyöket nyújtó újításokkal immár közel 100 darab működik az országban a legfényesebb sikerrel; ugyszintén a locomobil hátsó futókerekén könnyen és kényelmesen alkalmazható, új találmány

Stibor-féle szabad. körfűrészzeit,

melyek egyszerűség és czélszerűség tekintetében az eddigi szerkezeteket messze felülmúlják. Továbbá a legkezelebb vonórét igénylő, leggyorsabban dolgozó és mégis legbiztosabb kőest vágzó

Massey Toronto kévekövő aratógépeit,

mely a mult évi párisi világkiállítás alkalmával Noisielben rendezett nemzetközi versenyen a világ leghiresebb készítményeivel sikra szállva a

„Grand Objet D'Art“

nyerte; az egyetlen kitüntetés, mely egy önálló üzempékes és áruha bocsátható kévekövő aratógépet érhet; végül a legkittünőbb gyártmányu 2, 2 1/2, 3 és 4 lóerjű gőzcséplő garnitúrát és legszolidabb szerkezetű járgányos cséplőkészleteit, valamint mindennemű mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező fizetési feltételek mellett

FEHÉR MIKLÓS a m. kir. államvasutak gépgyára vezérőgynöke
BUDAPEST, Üllői-ut 25., „Köztelek“.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.